

DRAUGAS

PERIODICALS
June 26, 1998

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 6/25/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIS - JUNE 26, 1998

Nr. 124

Prezidentas: Lietuvos ekonomika suklestės per penkmetį

Bruselis-Vilnius, birželio 25 d. (Elta) — „Mes net nesuvokiame, kokie ekonominiai stebuklai mūsų laukia artimiausioje ateityje“, sakė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus interviu įtakingo laikraščio „The Wall Street Journal Europe“ priedui „Central European Economic Review“. Atsakydamas į klausimą: „Ko tikėtis iš ateinančių penkerių metų?“, Lietuvos vadovas sakė tikintis, kad per artimiausius 5 metus Lietuvos ekonomika suklestės.

Jis įsitikinęs, kad per artimiausią penkmetį lietuviai visiškai apsispręs su laisvosios rinkos ir privatinės iniciatyvos teikiama privilegija. „Žmonės taps labiau atviri pasauliui, o jų verslas ras deramą vietą pasaulio rinkoje“, tvirtino V. Adamkus.

Prezidento nuomone, pamazų ir užsieniečiai ims vis labiau pasitikėti Lietuvos finansine sistema bei ekonomika. „Jie laisvai investuos ir prekiaus, nebijodami dėl savo ateities. Ir jie klestės... kartu su lietuviais“, kalbėjo Lietuvos vadovas.

V. Adamkus tikisi, kad Lietuvos gyventojai pajus pasikeitimus ir gerąją pusę ir val-

stybinės valdžios reformų srityje. „Jau dabar pamazų atgaunamas visuomenės pasitikėjimas valdžios institucijomis ir jos pradeda realiai, o ne vien tik žodžiais tarnauti žmonėms“, teigė jis.

Pasak prezidento, svarbu, kad „valdžia uždega žalią šviesą“ žmonių veiklai ir iniciatyvai bei pasitraukia iš verslo gyvenimo. „Kaip sakoma — ne valdžios reikalas kištis į verslą“, pridūrė jis.

Į klausimą „Ko tikėtis iš ateinančių penkerių metų?“ taip pat atsakė buvęs Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa, Slovakijos premjeras Vladimir Meciar, Slovėnijos prezidentas Milan Kucan, Bulgarijos užsienio reikalų ministrė Nadežda Michailova, Rusijos Valstybės Dūmos pirmininkas Genadij Selezniev, buvęs Vengrijos užsienio reikalų ministras Gezo Jeszensky.

Estijos prezidentas Lennart Meri, atsakydamas į leidinio klausimą, pareiškė tikintis, kad po penkerių metų Estija taps Europos Sąjungos nare.

Vidurio ir Rytų Europos vadovų apklausa spausdinama naujausiame, liepos mėnesio žurnalo „Central European Economic Review“ numeryje.

Priimtas prieštaringas Advokatūros įstatymas

Vilnius, birželio 25 d. (BNS-Elta) — Lietuvos Seimas ketvirtadienį priėmė Advokatūros įstatymą, kuris reglamentuoja pripažinimo advokatu tvarką, advokato teises verstis praktika reikalus, advokatų profesines teises ir pareigas, advokatų savivaldos sistemą, kitus advokatūros funkcionavimo principus.

Tikimasi, kad šis įstatymas paskatins advokatų skaičiaus didėjimą Lietuvoje, kuris dabar yra vienas mažiausių Europoje.

Lietuvoje 100,000 gyventojų

Bankas kol kas nekeis lito ir dolerio santykio

Vilnius, birželio 24 d. (BNS) — Litas su JAV doleriu turėtų išlikti susietas iki 1999 m. vidurio, teigė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas. „Po to litą ketinama susieti su kelių valiutų „krepšeliu“, spaudos konferencijoje sakė jis.

Pasak centrinio banko vadovo, po ilgų svarstymų kryptama prie nuomonės, jog valiutų krepšelis lygiomis dalimis sudarys JAV doleris ir euras (bendra Europos valiuta), tačiau tai dar priklausys ir nuo šių valiutų pastovumo.

„Vėliau palaipsniui ketinama pereiti prie bendros Europos valiutos“, sakė R. Šarkinas.

Pasak jo, pastovus ilgalaikis lito susiejimas su doleriu, esant nemažai infliacijai, nepadarė didelės žalos Lietuvos ūkiui.

„Lito įvedimo metu jis buvo nepakankamai įvertintas, todėl dabar litas tik artėja prie savo realios vertės“, teigė R. Šarkinas.

Nuo 1994 metų balandžio 1 d. vienas litas prilygintas 0.25 JAV dolerio.

tenka tik 10 advokatų, kai kitose Europos valstybėse šis skaičius yra bent dešimt kartų didesnis. Duktart daugiau advokatų tam pačiam skaičiui gyventojų tenka ir kaimyninėse Latvijoje bei Estijoje.

Advokatūros įstatymu liko nepatenkintas Seimo vicepirmininkas, krikščionis demokratas Feliksas Palubinskas, kuris mano, kad įstatymas numato panaikinti leidimą turinio teisininko pareigybę, o šia veikla užsiimančius skatinti lengvatinėmis sąlygomis tapti advokatais.

Seimo socialdemokratų frakcijos nario Arvydo Akstinavičiaus nuomone, naujas įstatymas faktiškai įteisina „advokatūros klaną“. Del to, pasak jo, socialdemokratams neparemė šio dokumento.

A. Akstinavičiaus teigimu, advokatai gauna gerus pinigus, advokatų trūksta ir jie sudominti šį „deficitą“ išlaikyti. Kai kuriuose rajonuose, Seimo nario nuomone, yra tik po vieną advokatą, ir tai — katastrofiška padėtis.

A. Akstinavičius skeptiškai vertina naujame Advokatūros įstatyme nustatytus reikalavimus asmenims, norintiems tapti advokatais. Jo nuomone, jeigu žmogus gauna atitinkamą išsilavinimą, jam negali būti nustatinėjamas koks nors cenzas, stažas.

Seimo nario įsitikinimu, advokatūroje galioja tam tikri rinkos dėsniai. Jeigu advokatas dirbs gerai, turės klientų, prastai dirbantis advokatas sužlugs.

* Minimalus darbo užmokestis gegužės mėnesį Lietuvoje buvo didžiausias — 100 JAV dolerių, Latvijoje — 71, Estijoje — 78 JAV dol. Per metus šis rodiklis Lietuvoje nepasikeitė, Latvijoje padidėjo 11 proc., Estijoje — 30 proc. Pirmąjį šių metų ketvirtį di-

Prezidentą Valdą Adamkų, atvykusį į Krašto apsaugos ministerijos Gynybos štabą, pasitiko (iš kairės) krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius, kariuomenės vadas Jonas Andriškevičius ir Lietuvos karių garbės rikiuotė.

Lietuvos kariuomenė geriausiai Pabaltijyje pasiruošusi NATO

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — „Lyginti sunku, tačiau iš pasisakymų matyti, kad mus vertina aukščiau“, komentuodamas vertinimus, jog Lietuvos kariuomenės pasiruošimas yra geriausias tarp Baltijos valstybių, sakė prezidentas Valdas Adamkus žurnalo „Central European Economic Review“ numeryje.

Anot prezidento, tuo labiau reikia džiaugtis NATO valstybių pastangomis padėti Lietuvos kariuomenei tobulėti. „Jie supranta, kad Lietuva vis tiek priklausys NATO, ir tai patiesina jų pastangas, o tuo labiau tai naudinga mums“, sakė jis.

Kartu su krašto apsaugos ministru Česlovu Stankevičiumi ir kariuomenės vadu Jonu Andriškevičiumi susitikęs su vadovaujančiais Krašto apsaugos ministerijos pareigūnais, valstybės vadovas pabrėžė, jog išsijungimas į Europos Sąjungą ir NATO išlieka pagrindiniai Lietuvos užsienio politikos tikslai.

ES ir Lietuva sveikina Latvijos pilietybės įstatymą

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Lietuva ketvirtadienį prisijungė prie Europos Sąjungos pareiškimo dėl Latvijos Pilietybės įstatymo pataisų, kurios buvo priimtos, atsižvelgiant į Europos Sąjungos ir ESBO rekomendacijas.

Pareiškime teigiama, kad tai yra svarbus žingsnis įjungiant nepilietius į Latvijos visuomenę.

Pirmadienį Latvijos Seimas pataisė prieštarą Pilietybės įstatymą, kuris iki šiol komplikavo Latvijos santykius su Rusija. Pataisos supaprastina pilietybės suteikimo nepilietiams procedūras ir panaikina „natūralizavimo langų“ sistemą.

Pataisos, be kita ko, numato suteikti pilietybę nepilietėms vaikams, gimusiems Latvijoje po 1991 m. rugpjūčio 21 dienos.

Didžiausias vidutinis darbo užmokestis buvo Estijoje — 257 dol., Lietuvoje — 231 JAV dol., Latvijoje — 206 dol. Didžiausia vidutinė senatvės pensija 1998 m. pradžioje buvo Estijoje — 82 dol., Latvijoje — 77 dol., Lietuvoje — 68 dol. (BNS)

Prezidento nuomone, narystė ES, be kita ko, sukurs tam tikras, pirmiausia — psichologines, saugumo priemonas.

Kaip vieną svarbiausių žingsnių užtikrinant Lietuvos saugumą, valstybės vadovas paminėjo ir gerų santykių su kaimyninėmis valstybėmis palaikymą.

V. Adamkus džiaugėsi „kaip niekad geriausiai Lietuvos ir Lenkijos santykiams“ besiplėtojantių Baltijos valstybių bendradarbiavimu.

Pažymėjęs didelius Lietuvos

Lietuva aplenkė kaimynus, atsisakydama benzino su švinu

Orhus, Danija, birželio 25 d. (BNS) — Europos valstybių aplinkosaugos ministrai patvirtino išpareigojimą iki 2005 metų visiškai nutraukti degalų su švinu gamybą ir jo nebenaudoti.

Toks išpareigojimas skelbiamas Europos strategijoje, kurią ministrai pasirašė ketvirtadienį Danijoje pasibaigusios konferencijoje „Europos aplinka“.

Lietuvai konferencijoje atstovavo didelė delegacija, vadovaujama aplinkos ministro

* Politinių pareigūnų darbo užmokestis bus perskaiciuojamas pagal Lietuvos vidutinio darbo užmokesčio koeficientą, numato vyriausybės nutarimas, priimtas pagal Vyriausybės įstatymo 13 straipsnį. Politinių pareigūnų atlyginimai bus perskaiciuoti iki šių metų pabaigos, ir toks užmokesčio skaičiavimo principas bus taikomas ateinančiais metais, jeigu nebus priimti įstatymai, reglamentuojantys politinių pareigūnų darbo apmokėjimą. Iki šiol pareigūnų atlyginimai buvo skaičiuojami pagal pagrindinę mėnesinę algą. (Elta)

* Vilniuje ketvirtadienio rytą, iš namų tarnybiniu automobiliu važiuodamas į darbą, į autoavariją pateko Krašto apsaugos viceministras Algirdas Jonas Kronkaitis, kuris, patyręs šoką, buvo paguldytas į Antakalnio ligoninės kardiologinį skyrį tyrimams. Medikai J. Kronkaičiui nustatė šonkaulio sumušimą, tačiau lūžių nerado. Viceministras skundėsi, jog jam skauda šonus, tačiau džiaugėsi, „jog viskas gerai baigėsi“. (BNS)

kariuomenės pasiekimus ir pripažinęs, jog dar esama problemų, prezidentas pabrėžė, kad numatyta kasmet didinti biudžeto išlaidas gynybai. Jis sakė tikintis, jog tai investavimas į valstybės ateitį.

Po susitikimo su karininkais V. Adamkus kalbėjosi su ministru Č. Stankevičiumi ir kariuomenės vadu J. Andriškevičiumi, o po to susipažino su pasirengimais pratyboms „Baltic Challenge 98“, įvyksiančioms liepos mėnesį Vakarų Lietuvoje. Šiemet tai bus didžiausi kariniai mokymai Europoje, dalyvaujant beveik 5,000 karių iš įvairių Europos valstybių ir JAV.

Algio Čapliko.

Strategiją patvirtinusios valstybės išpareigojo iki 2002 metų bešvinio benzino naudojimą padidinti bent iki 80 procentų.

Tuo tarpu Lietuvoje bešvinis benzinas jau nebegaminamas ir nebenaudojamas. Aplinkos ministerijos Atmosferos skyriuje sakė, jog draudimas gaminti benzina su švinu ir jį parduoti Lietuvoje įsigaliojo nuo šių metų sausio 1 dienos. Lietuvos atsisakymas naudoti benzina su švinu buvo pagrįstas Europos Komisijoje.

Latvijoje, pavyzdžiui, net 60 proc. sunaudojamo benzino turi šviną.

Aplinkosaugos ministrų konferencijoje taip pat pasirašyti protokolai dėl sunkiųjų metalų ir patvarių organinių junginių.

* Kita savaitė į Kopenhagą išvyks grupė Lietuvos specialistų nustatyti, ar Danijoje sulaikytos archeologinės iškasenos yra kontrabanda iš Lietuvos. Dienraštis „Kauno diena“ pranešė, kad Danijos muitininkai sulaikė Lietuvos piliētį, kuris keltu slapta atgabeno per 200 bronzos iškasenų. Manoma, kad didžioji radinių dalis — autentiški, 11-13 amžiaus, ir turi baltų kultūros požymių. Danijos policija sulaikė ir įtariamąjį iškasenų užsakovą. Lietuvos ambasada Danijoje patvirtino, kad danų teisėtvarkos pareigūnai sulaikė Lietuvos piliētį, tačiau apie jį neturi jokios informacijos, nes sulaikytasis į ambasadą pagalbos nesikreipė. Taip pat neturima tikslų duomenų apie iškasenų užsakovą, ta-

Diplomatų konfliktas Minske gali būti išspręstas tik derybose

Minskas-Maskva, birželio 25 d. (Interfax-BNS) — Išeitis iš susidariusios padėties del diplomatinio misijų Minske gali būti rasta tik derybų keliu, ketvirtadienį pareiškė Baltarusijos užsienio reikalų ministras Ivan Antonovič.

Jis pažymėjo, jog „kol kas nėra su kuo kalbėti: ambasadoriai išvažiuo“.

Ministras pabrėžė, kad „esant dabartinei situacijai, Baltarusija nekelia jokių sąlygų deryboms ir pasiryžusi jas vesti, atsižvelgdama į susidariusią aplinkybę“ (savaitės pradžioje I. Antonovič pareiškė nesimisią jokių papildomų veiksmų, kad ambasadoriai sugrįžtų).

Nuo pirmadienio Baltarusi-

jos teritoriją paliko penkių Europos Sąjungos valstybių — Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Graikijos, Italijos, Prancūzijos, taip pat JAV, Turkijos, ir Japonijos ambasadoriai.

Ambasadoriai atšaukti pasikonsultuoti del Baltarusijos valdžios veiksmų. Minskas kaltinamas pažeidęs Vienos diplomatinio santykių konvenciją ir mėginęs išskeldinti kai kurių užsienio valstybių ambasadorius iš „Drozdų“ vyriausybės kompleksu.

Komunistų frakcijos Rusijos

parlamente vadovas Genadij Ziuganov mano, kad „diplomatinių skandalų“ Baltarusijoje „inspirovo Vakarai“, kurie „be jokio pagrindo kelia šaltojo karo psichozę“. Jis pabrėžė, kad „ši triukšmą sukėlė tie, kurie nenori, kad stiprėtų Rusijos ir Baltarusijos Sąjunga, ir ieško būdų susilpninti vieną valstybę bei sukompromituoti kitą“.

G. Ziuganov įsitikinęs, kad „dviejų susivienijusių slavų valstybių silpninimo politika naudinga toms jėgoms Vakaruose, kurioms labai nepatinka, kad Baltarusija turi savo veidą ir kad jos valdžia, skirtingai nuo Rusijos, prieš nieką nelenkia galvas“.

Frakcijos „Mūsų namai — Rusija“ vad. Dūmos pirmasis vicepirmininkas Vladimir Ryzkov pažymėjo, kad „tarp tautinių santykių sfera labai subtili ir prie jos prilietai kanalizacijos temą nerekomenduotina“.

„Aš nemanau, jog prezidento Aleksandr Lukašenko veiksmuose būtų kokių nors piktų kėslų, tačiau palinkėčiau mūsų broliams Rusijos ir Baltarusijos Sąjungoje būti taktiškais užsienio diplomatų atžvilgiu“, pabrėžė V. Ryzkov.

Buvusiems saugumiečiams „uždaromos“ įstaigų durys

Vilnius, birželio 25 d. (Elta) — Ketvirtadienį Seimas po svarstymo pritarė SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos įstatymo projektui.

Įstatymo projekte, kurį pateikė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, siūloma SSRS valstybės saugumo komitetą pripažinti nusikalstama organizacija.

Jame numatyta, kad buvę

Japonijoje pradės darbą Lietuvos ambasada

Vilnius, birželio 24 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė nutarė nuo rugsėjo 1 d. įsteigti Lietuvos diplomatinę atstovybę Japonijoje ir tam skirti 130,000 litų iš vyriausybės rezervo fondo.

Sprendimą įsteigti diplomatinę atstovybę Japonijoje vyriausybė priėmė, siekdama palaikyti ryšius su visomis svarbiausiomis pasaulio valstybėmis. Japonija dabar yra likusi vienintelė „Didžiojo septyneto“ valstybė, kurioje nėra Lietuvos diplomatinės atstovybės. Estija ambasada Japonijoje įsteigė prieš 2 metus o šiemet Tokyo pradėjo veikti ir Latvijos informacinis centras.

Lietuva Azijoje dabar turi ambasadą Kinijoje, ir diplomatinę atstovybę Japonijoje taptų antrąja ambasada šiame regione.

Tikimasi, kad pradėjusi veikti ambasada pagerins prekybinius ir ekonominius santykius, padidins investicijų dydį Japonijoje Lietuvoje yra 46-ta.

Čiau žinoma, kad „jis turi nemažą dirbinių kolekciją, kurios dalis yra baltiška“.

VSK kadriniai darbuotojai nuo šio įstatymo įsigaliojimo 10 metų negalės dirbti Lietuvos valstybės pareigūnais arba tarnautojais valstybės valdžios ir valdymo, savivaldos, krašto apsaugos institucijose, Valstybės saugumo departamente. Pagal projektą jie negalės dirbti taip pat policijoje, prokuratūroje, teismuose, diplomatinėje tarnyboje, muitinėje, Valstybės kontrolės departamente.

Buvusiems VSK darbuotojams siūloma neleisti dirbti advokatais, notariais, bankuose, kredito įstaigose, strateginiuose ūkio objektuose, saugos tarnybose, ryšių sistemoje, švietimo įstaigose pedagogais, auklėtojais ir šių įstaigų vadovais. Siūloma neleisti jiems dirbti darbo, kuris susijęs su ginklo turėjimu.

Įstatymo projekte numatyti taip pat atvejai, kai štie atribojimai nebus taikomi. Tai liečia tuos buvusius VSK kadrinius darbuotojus, kurie tyrimų kriminalines bylas ir ne vėliau kaip kitą dieną po 1990 m. kovo 11 d. nutraukė savo darbą VSK. Tokią galimybę siūloma suteikti taip pat buvusiems VSK kadriniams darbuotojams, kurie per 3 mėnesius nuo šio dokumento įsigaliojimo užsiregistravo Valstybės saugumo departamente.

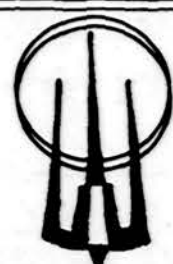
Pagal projektą, tokį sprendimą turėtų priimti Lietuvos prezidento sudaroma trijų asmenų komisija.

KALENDORIUS

Birželio 26 d.: Paulius, Dovydas, Salvijus, Jaunutis, Jaunius.

Birželio 27 d.: Šv. Kirilas Aleksandrietis, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (mirė 444 m.); Vladislovas, Ema, Vladas, Samsonas, Gediminas. 1919 m. įkurta Lietuvių Šaulių sąjunga.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

XVI PASAULINĖSE FUTBOLO PIRMENYBĖS (IV)

Pirmosios 2 savaitės (Birželio 10 - 23)

Pirmenybių baigmės turnyras, šiuo metu pravedamas Prancūzijoje, yra 2 dalių. Iki birželio 26 dienos vyksta rinkinių tarpusavio varžybos 8 grupėse. Kiekviename su-skirstyme yra po 4 rinkines, tad grupėje turi būti sužaistos 6 rungtynės, kurios nustato grupinius laimėtojus bei antrą vietą užėmusias rinkines. Šios tuo pačiu kvalifikuojasi antrajam ratui, o kitos komandos vyksta namo. Po 14 dienų varžybų jau išryškėjo 9 baigminės komandos. Simetri-niu principu paaiškėjo ir tos vienuolikos, kurios trauks į namučius.

Pirmoji kvalifikavosi Brazi-lia. Nors trečiame savo grupės žaidime ji turėjo pasiduoti Norvegijai. Ši komanda, dar vis laikoma favoritine, išsiko-vojo pirmą A grupės vietą. Taipogi kvalifikavosi Norvegi-ja, laimėdama antrą grupės vietą. Įdomu, kad šį rinktinę, pradėjusi savo kelionę į šių varžybų baigmę 1996 metų birželio mėn. kol kas nepa-laimėjo dar nei vieną rungtynių. Kvalifikacinėse varžybose 8 kartus nugalėjo ar lygiomis sužaidė su savo priešininkais, o grupinėse varžybose išpeše 2 lygybias ir 2:1 laimėjimą prieš patį meistrą brazilus. Iš viso balansas: 6 laimėjimai ir 5 lygybios.

O kitos rinktinės?

Antroje (B) grupėje varžybas laimėjo Italijos rinktinė, nugalėjusi afriekiečių Kameruną 3:0, austrus 2:1 bei lygiomis užbaigus susitikimą su Čile. Pastaroji visus 3 savo susitiki-mus sužaidė lygiomis, pelnė 3 taškus ir tuo pasilikto tolimesnėse varžybose.

D grupėje varžėsi Bulgarija, Nigerija, Ispanija bei Paragvajus. Afriekiečiai jau iškopė į antrą ratą. Kai skaitytojai šį rašinį skaitys savo „Draugo“ laidoje, jau bus užsibaigęs pir-mas ratas; tada žinosime kas su Nigerija atstovaus šiai gru-pui antrame rate.

C grupėje į baigmę iškopė ir patys šeimininkai; nors Dani-ja turi daugiausiai vietų pa-sistatęti pirmyn, bet tai dar nėra tikra. Prancūzai, įveikę Pietų Afriką įtikinančiai 3:0 rezultatu, sekančiose rungtynėse Saudi Arabijai atskaitė 4:0. Tų 2 laimėjimų pakako likti tolimesnėse varžybose.

Grupėje G Rumunijos vie-nuolike pasiekė 2 laimėjimus, kurių pakako antram ratui. Jie įveikė kolumbiečius 1:0 ir anglams atskaitė 2:1. Dar liko svarbus klausimas — ang-lai ar Kolumbija liks varžybose.

Paskutinėje (H) grupėje kvalifikavosi 2 rinktinės — Ar-gentina ir Kroatija. Pirmoji, prieš atkakliai kovojusius ja-ponus, vos išpeše 1:0 laimėji-mą, atsigavo antroje rungtynėse, įveikusi Jamaikos rink-tinę 5:0. Kroatiai, žaidynėse dalyvaujį pirmą kartą, nu-galėjo japonus 1:0, o prieš tai Jamaiką 3:1, pademonstruo-dami gerai susižaidžiusios ko-mandos sugebėjimus.

Taip per pirmas 2 savaites paaiškėjo 9 laimėtojai, bet tuo pačiu būdu išryškėjo ir tolygus namo pasiūstų vienuolikių

skačius. Stai tos mažiau sėkmingos rinktinės: Austrija, Jamaika, Japonija, JAV, Ka-merunas, Maroko, Saudi Ara-bija bei Tunisas. Amerikiečiai, patekę į gan pajėgią F grupę, išgyveno jiems skaudų pra-laimėjimą prieš Iraną 1:2, o prieš tai vokiečiai juos — įveikė 2:0 ir tie 2 pralaimė-jimai jiems užtrenkė vartus tolimesnėms varžyboms.

Kontroversiškos rungtynės

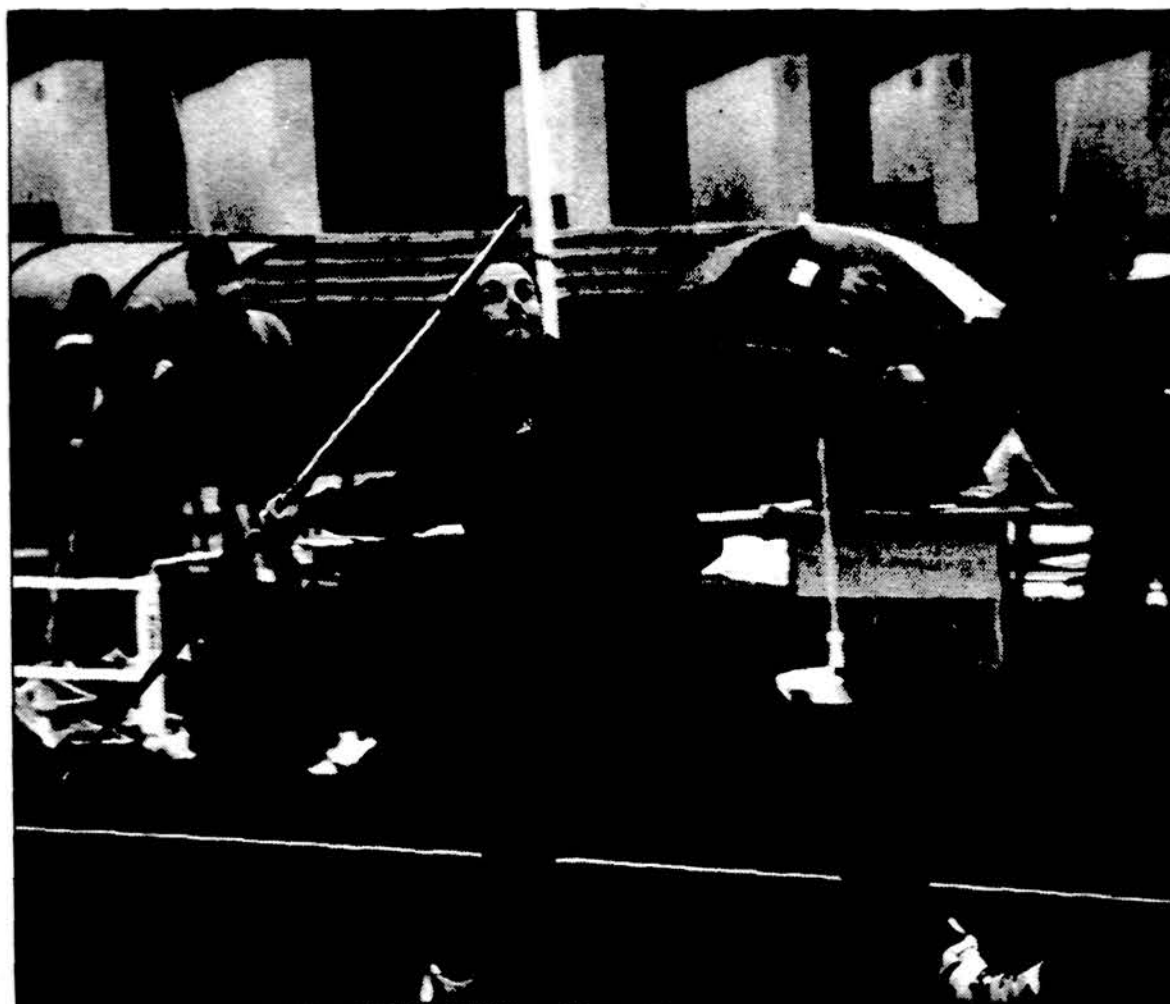
Rungtynės tarp JAV ir Irano suteikė įdomų, bet kartu ir ap-gailestaujamą kontrastą. Jau-ni sportininkai savo rungtynes pradėjo bendros nuotrau-kes padarymu, aikštėje laikėsi džentelmeniškai — žaidė, jie intensyviai ir kietai, bet su sportiniu nusiteikimu, o ne politinių motyvų paveikta el-g-sena. O, kontrastui patirti, turėjome klausytis visokiau-sių „politinių kvailysčių“ — komentarų iš pranešėjų ir ko-mentatorių lūpų. Žinoma, amerikiečiams žurnalistams tai buvo lengviau negu įžval-giai savo žodžiais atspindėti žaidimo eigą. Dar kartą tu-rėjome progos pajusti kaip žiniasklaida gali nukreipti dė-mesį nuo esmės į antrinius klausimus. Niekas neneigia iranietių brutalumo ir net ele-mentarinių tarpvalstybinio santykiavimo taisyklių panei-gimų savo JAV ambasados užėmimu ir nekaltų žmonių „kalinimu“ daugiau negu 400 dienų, bet bendro sportinės laikysenos egzaminu spaudos darbuotojai neišlaikė. Gaila, nes proga brandesniai nusi-teikimui buvo puiki.

Apibendrinantys duomenys

Per pirmas dvi savaites iš viso sužaistos 36 rungtynės. 12 iš jų sužaistos lygiomis, t.y., visos trečdalis neišryški-no aiškaus laimėtojo. Kontras-tui: 3 rungtynėse pasiekta po 5 įvartius. Olandai įveikė Pie-tų Korėjos rinktinę 5:0; tuo pačiu rezultatu argentiniečiai laimėjo prieš Jamaiką, o Nige-rija įveikė Ispaniją 3:2, nors pastarieji ir dominavo šiose rungtynėse. Iš viso, įvartčių vi-durkis antrą savaitę pakilo 3, t.y., nuo 2.4 įvartčių pirmoje savaitėje iki 2.6 per abi savi-tes.

Bilietai tragedija

Bilietai pardavimo akcija jau metų pradžioje buvo kvestijo-nuojama dėl tam tikros stokos elementarios sistemos. Kai tu-ristai atvyko Prancūzijon, pa-sirodė, kad ši ruošos dalis bu-vo stipriame chaose. Iš Japo-nijos atvykusiems 1,500 žiuro-vų garsi šveicarų turistinė fir-ma tesugebėjo surasti tik 500 bilietai. Nenuostabu, kad jau yra suimtų atsakingų asmenų, o FIFA pasizadėjo iš esmės pa-keisti visą žaidynių bilietai iš-dalinimo sistemą. Nenuosta-bu, kad tokiose žaidynėse kaip Iranas — JAV prieš rungtynių pradžią spekuliantai užprašė 2,000 dol. už bilietą, o run-gtynėms prasidėjus reikėjo dar 1,000 dol. Tai viena iš nei-

Ietininkas Tomas Pukštys — II Lietuvos Tautinės olimpiados ieties metimo čempionas. (ELTos nuotrauka).

TOMAS PUKŠTYS IR BROLIAI MOTIEJŪNAI LTO MEDALININKAI

Kaune vykusių II Lietuvos tautinės olimpiados (LTO) lengvosios atletikos varžybų čempionais tapo du JAV lietu-viai: Tomas Pukštys, laimėjęs ieties metimo varžybas, ir To-mas Motiejūnas, triumfąvęs 200 ir 400 m bėgimuose. Jo brolis dvynys Jonas 400 m distancijoje laimėjo sidabro medalį.

T. Pukštys, jau penkis kar-tus tapęs JAV čempionu, ne-blogai žinomas Lietuvoje ir tarptautinėje arenoje, todėl jo pergalė nekėlė jokių abejonių dar prieš varžybas. Tiesa, jam šisyp nepavyko numesti įran-kį tiek, kiek norėjosi, bet 82.16 m yra pakankamai ge-ras rezultatas. Viena iš prie-žasių, kuri trukdė geriau pasirengti varžyboms — kaip tik savaitgalį vykęs JAV čempionatas. Po jo neliko lai-ko net aklimatizacijai, nes sportininkas atvyko tik varžy-bų išvakarėse. T. Pukščio as-meninis rekordas — 87.12 m.

Brolį Motiejūną laimė-jimai buvo taip pat įtikinami, nors ir mažiau tikėti. Ypač įspūdingai jie pasirodė mėgstamoje 400 m distan-cijoje, kur artimiausius varžo-vus aplenkė maždaug 3 sek. „Ilgąjį sprintą“ — 200 m — T. Motiejūnas įveikė per 21.1 sek. ir antroje vietoje likusį sportininką aplenkė 0.6 sek. Šie sėkmingi jų pasirodymai buvo pretekstas pakviesti sportininkus apsvaistyti ga-limybe atstovauti Lietuvai tarptautinėse varžybose. Šie klausimai dar bus derinami su šalies lengvosios atletikos federacija.

Po sėkmingų varžybų su- rengtoje spaudos konferenci-joje JAV lietuviai plačiau pa-pasakojo apie save ir savo gy-venimą. „Gyvenu tik iš ieties me-timo, esu profesionalus sporti-ninkas“, — prisipažino Tomas Pukštys, kuriam gegužės 28 dieną sukako 30 metų. „Prieš dvejus metus dar negalėjau taip sakyti, bet dabar visas klostosi neblogai“.

Jis sakė, kad per metus rungtyniauja 14-15 varžybų, kurias jam suranda agentas. Kadangi šiemet nėra ieties me-timo „Grand Prix“, tai svar-biausias sezono varžybos bus Pasaulio taurė metų pabaigoje. Prieš šį sezoną T. Pukščys daug dėmesio skyrė fizinės

gyamybių šiai jau labai vyku-siajai pravedamų pirmenybių.

B. Ganvytas

NE VISI LIETUVOS TAUTINĖS OLIMPIADOS MEDALIAI LIKS LIETUVOJE

Kauno Dariaus ir Girėno sporto komplekso stadione an-tradienį, birželio 23 d., prasi-dėjusiose II Lietuvos Tautinės olimpiados (LTO) lengvosios atletikos varžybose paaiškėjo pirmųjų penkiolikos rungčių prizininkai, tarp kurių buvo ne tik Lietuvoje gyvenančių sportininkų.

Nesmarkiai lynojant, rekor-dinių rezultatų šisyp neužfiksuota, o įdomiausi pirmosios dienos varžybų įvykiu tapo brolų dvynių Tomo ir Jono Motiejūnų iš JAV dviguba pergalė 400 m bėgime. Georgia valstijos uni-versitete studijuojantys 23 metų Tomas ir Jonas Mo-tiejūnai tapo pirmaisiais (ir kol kas vieninteliais) užsieniečiais, laimėjusiais II LTO medalius. Čempionu tapo Tomas — 46.77 sek., o sida-bras atiteko Jonui — 47.20 sek. Geriausi Lietuvos bėgikai atsiliko apie 3 sek.

Beje, abu jie šiemet tapo JAV studentų čempionais, at-stovaudami savo universitetui estafetės 4x400 m varžybose.

Trečiadienį, birželio 24 d., jų pavyzdžiu gali pasekti JAV

PLAUKIMAS — MEDALIAI UŽSIENIO LIETUVIAMS

Trečiadienį, birželio 25 d. II Lietuvos Tautinės olimpiados plaukimo varžybose rungtyniavo ir trys užsienio lietuviai, kurie be medalių neliko, nors čempionais ir netapo.

Kanadietė R. Jotautaitė iškovojo bronzą 200 m laisvu stiliumi varžybose ir buvo aštunta 50 m l. st. varžybose. Kanadietis Mikas Jotau-tas laimėjo sidabrą, plaukda-mas 100 m peteliške ir buvo šeštas 50 m laisvu stiliumi bei 100 m nugara varžybose.

Čikagietė Kristina Nor-kutė pelnė bronzos medalį 100 m peteliške varžybose ir buvo penkta plaukdama 100 m nugara bei septinta 50 m laisvu stiliumi.

kuriose jie galėtų siekti dar geresnių rezultatų. Šis star-tas Lietuvoje broliams buvo paskutinis prieš ilgoką per-trauką.

Sportuoti jie pradėjo nuo 5 metų, gyvendami Clevelande. Į Lietuvą broliai atvyko kartu su mama ir ketina užtrukti iki liepos 7-tosios.

(Elta)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuvaldinti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, patvirtima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje (Kanados dol.)	\$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje (Kanados dol.)	\$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą kuo nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3800 W. 95 St. Tel. 708-422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmos 3v.p.p. 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.

treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.

penktadi. 9v.1-12v.p.p.

ARAS ŽILBIS, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630) 527-0080

3825 Highland Ave.

Tower 1, Suite 3 C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630) 436-0120

EDMUNDAS VILNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbama lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Tel. 773-585-7756

Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyt. su Northwest-unio

diplom, lietuviams sutvarkys dantis

už priėmimą kainą. Pacientai

primami absoliučiai punktualiai.

Susitarimai (kalbėti angliskai)

Tel. 708-422-8280

Barcelonos olimpiniam čem-

pionui Romui Ubartui ir At-

lantos olimpiečiai Ritai Rama-

nauskaitei.

Varžybų atidarymo metu medaliai „Už nuopelnus Lie-tuvos sportui“ buvo apdovano-ti žymūs šalies lengvaatlečiai ir treneriai — Felicija Karob-lienė, Romas Bitė, Adolfas Va-ranauskas, Zenonas Šveikaus-kas, Algis Vilkas, Kastytis Pa-vilonis. (ELTA)

Daugiausia atsispaudimų

gimnastikos estafetėje—

379 kartus — atsispaudė pa-

kaitomis per 10 min. Vilniaus

pedagoginio universiteto pir-

makursiai Egidijus Balčionas

ir Edmundas Gerulskis 1995

m. rugsėjo 24 d. „Karolinos

ture“ Vilniuje.

troito klube pasižymėjo Korie

Hlede iš Kroatijos, pelniusi 20

taškų ir atkovojusi 6 kamuo-

lius. Pralaimėjusiųjų koman-

doje rezultatyviausiai žaidė

Penny Moore — 18 taškų. (Elta)

PIRMOJI „DETROIT SHOCK“ PERGALE

Moteryų NBA (WNBA)

čempionato debutantė „Det-

roit Shock“ komanda, kurioje

rungtyniauja lietuviė Aneta

Kaušaitė, sekmadienį sve-

čiuose 70:57 (37:23) nugalėjo

„Washington Mystics“ krepši-

ninkes.

Tai pirmoji Detroito klubo

pergalė per penkerias pirma-

sias rungtynes. Lietuvos

krepšininkė sekmadienį žaidė

4 minutes ir taškų nepelnė

(prametė du dvitaškius). De-

RANKŲ NENULEIDOME

PRANĖ ŠLUTIENĖ

Po semestro pertaukos metu, po švenčių, vėl susitikome apkalbėti ir aptarti mūsų bendrą Lithuanian Mercy Lift (LML) ir University of Illinois at Chicago (UIC CN) tolimesnį darbą ŽIV/AIDS išvengimo Lietuvoje temomis.

Palangos kavinėse, netoli mūsų gyvenamo bendrabučio bei vakarienėjant, apkalbėdavom darbo dieną ir ką numatome toliau veikti. Kodėl? Dar ne per vėlu. Buvau pranašavęs, kad iki grįšim bus per 100 ŽIV užsikrėtusių, taip ir yra: šią dieną jau 102.

Ypač man buvo smūgis išgirsti statistiką Klaipėdoje. Nuo jos neįmanoma užsimerti ir užsikisti ausis. Dieve, tik ne mano Lietuvoje! Naujų narkotikų vartotojai yra 14-16 metų amžiaus paaugliai. Jau nuo per didelės dozės mirė tarp 200 ir 250. Moksleivių amžiaus vartotojai — 8 0/0 berniukai ir 6 0/0 mergaitės. Šešiolikmečių yra tarp 31 ir 45%. Svarbiausias dalykas: kaip pasiekti šiuos jaunuolius.

ŽIV Klaipėdoje serga (metų pabaigos žinios): 19 vietiniai gyventojai, 21 jūrininkas, 4 homoseksualai, 2 moterys prostitutės ir 2 vidurinės mokyklos moksleiviai (17 ir 19 metų).

Dažniausiai yra naudojama namie augintų, dziovintų aguonų augalų krepšiuok viršys, sutraukiamas į švirkštą ir parduodamas už 40 litų. Tą švirkštą pasidalina su draugais ir šitokiu būdu prasideda seksualinis, prostitutinis, ištvirkavimo gatvės gyvenimas. O apie seksualinį gyvenimą jaunuoliai nieko nežino, nes mokyklose arba namuose visi labai mažai moko apie sveikatos švietimą. Kartais vaikai net nemoka naudoti dantų šepetuko!

Jie nežino, kaip užsikrečiama ŽIV/AIDS ir lytinio plitimo ligomis (LPL), kol būna per vėlu, o jomis serga nemažai. Mano žinios, Vilniaus miesto gimdymo namuose iš 3,000 gimdyvių, prieš keletą metų pagimdė 66 kūdikius užsikrėtusius sifilitu.

Net iš aukštas vietas užimančių girdėjome, kad viską žino. Iš vienos gydytojos, kuri užima postą visuomenės sveikatos skyriuje, girdėjome (parašė viename jos išleistame leidinyje): „Žymiai sunkiau yra šiam virusui prasibrauti, jeigu abiejų partnerių lytinių organų gleivinė yra visiškai sveika“. Atseit, jei vienas partneris užsikrėtęs ŽIV, tai neįmanoma užsikreči.

ŽIV/AIDS užsikrečia tik per kraują, spermą, nesaugų švirkštų adatų naudojimą (narkomanų), gimstant nuo motinos

vaginalinių skysčių, maitinimas užkrėtos motinos krūtimi, kraujo perpilimas (Lietuvoje yra du atvejai).

Liko tik tolimesnis darbas. Rašiau, kad prisivijo. Graigalėnė iš Kauno Caritas, kuri, išgirdusi, kad yra slaugos mokslininkų, atvykusių iš Amerikos, atsukė į Palangą, kur gyvenome. Išklaušėme, mums patiko idėja, steigti mergaičių, kurias nori per prievartą išvesti dirbti prostitutėmis kitur, prieglaudą Klaipėdoje. Sutikau jai padėti, net kalbėjau su savivaldybe šio reikalo.

Iškvietė JAV, dirbome dvi savaites santūriai. UIC/CN išrūpino visus susitikimus Čikagos mieste, kur yra daug tokių prieglaudų. Mano žiniomis, nėra nei benamiams, nei nemokamų miesto ir valstijos klinikų, nei ŽIV/AIDS užsikrėtusių ir sergančių paskutiniuose tarpeiniuose, nei narkomanų įstaičių, kur nėra pridėtos UIC CN aukštųjų mokslo fakulteto rankos. Jos tiria, kaip pagerinti žmogaus būklę, paslaugas ir aptarnavimą.

Čikagoje net veikia autobusas, išlaikomas stambių aukų, vairuojamas protestantų kunigo Royal. Dar šį darbą dirba vienos Katalikų Bažnyčios pastoralinės srities moterys. Dirba apmokoma greitosios pagalbos slaugos darbuotoja ir savanoriai iš UIC/CN. Darbas naktimis, pradedant 9 v.v., grįžtant šiaurinėje miesto dalyje apie 3 val. nakties. Ateina benamiai, gauna sausainių, šiltos arbatos, kavos, sulčių, gal sausų kojinių, pasikalba (konsultacija) ir gauna nurodymų, kur jie patys turi kreiptis. Kiti taip alkani, kad pasiima sausainius ir prisiekia kišenės. Kiti grįžta kas savaitę, pasisako, ar buvo, ar ne, o gal tik ruošiasi. Reikia atsiminti, kad kiekvieno žmogaus gyvenimas yra tik savose rankose.

Sustojama penkiose skirtingose vietose po valandą. Koks liūdnas vaizdas, kai pamatai, kur žmogus save nuvarė, koks jis yra silpnas. Ateina vargšės prostitutės. Joms nemokamai dalinami sargiai, patariam, kad pasitiktų sveikata. Kartais sužeistos ir sumuštos. Jas varinėja policija, o gal tik laukia kyšių. Taip jos sako. Pro autobuso langą matai, kaip vyrai pravažiuodami ieško tų prostitučių. O kokios brangios jų mašinos.

Mano svajonė turėti tokį autobusą Klaipėdoje. Panorėjo ir Vilnius. Bet mano kolega iš Kauno — kaip į balą, nei žodžio iki šiol.

Pasikvietė iš Klaipėdos visuomenės sveikatos darbuo-

toją dr. Ritą Vainauskienę, su kuria dar plačiau apvažinėjome visas minėtas vietas, padirbėjome autobuse, apkabinom verkiančius, jau prie mirties esančius, AIDS žmones. Vienas atvejis mityse įstrigo. Aplankė motiną, panaudojo muilą, o ji, bijodama užsikrėsti, sūnų išmetė iš namų. Jis neturėjo su kuo pasikalbėti, nebuvo kas paguodžia, jautėsi vienišas ir apsidžiaugė, kad autobuse rado draugą. Po dviejų mėnesių jis mirė. Su dr. Rita radome daug bendrų mintių, grįžė dirbome iki nakties, išrašėme visas žinias angliškai. Išvertėm į lietuvių kalbą. Jai rūpėjo, ką daryti su jaunimu, kai mokyklose nėra sveikatos švietimo.

Laimė mums nušvito, UIC CN yra paruošta programa, kuri pradėta naudoti Čikagos mieste, kur yra pirmosios sveikatos mokymo programa mokiniams ir jų tėvams, „The Primary Health Care Curriculum for Urban School Children and Their Families“, autorės: dr. B. McElmurry, R.N. prodekanė iš UIC CN, ir dr. Agatha Lowe, R.N. iš Čikagos miesto Visuomenės sveikatos departamento. Dr. Rita Vainauskienė išsižvežė devynis didžiausius kompleksus su savimi į Klaipėdą. Prieš išvykstant, buvo paruoštas vykdymo planas.

Grįžus į Klaipėdą, Mokyklų direktoriai supažindinti su programa, yra kelios mokyklos savanorės, kurios nori pradėti darbą. Su programa supažindintas ir savivaldybės švietimo skyrius. Programa yra išsiųsta į Sveikatos ministeriją. Visuomenės sveikatos direktorius R. Pilipavičius dalyvavo ministerijoje, kai buvo svarstoma Klaipėdos problema. Dr. Ritai dar paskirta į pagalbą vieną kolegę. Lietuvos AIDS centras sutiko padėti. Jau programa bus svarstoma Seime.

Tolimesnis tikslas: sustabdyti ŽIV/AIDS plitimą jaunimo tarpe Klaipėdos mieste ir pagerinti bendrą jaunimo sveikatą. Pagal planą, programa turėtų būti įvesta į visas Lietuvos mokyklas 2000 metais. Programą paruošti UIC CN buvo paskirta trejų metų studijų laikotarpis ir darbui 500,000 dolerių stipendija bei 20,000 dolerių stipendija tinkamai sekretorei, kad paruoštų spausdinimui. Tai nuostabi dovana Lietuvai. Jai tik reikia pasirūpinti tikslin-gai išversti į lietuvių kalbą. O tą galės padaryti lietuvių kalbos studentai iš Klaipėdos universiteto, žinoma, su dr. Ritos Vainauskienės priežiūra.

Iš UIC CN liepos 3-tąją dieną atskrenda Sue Misaner, R.N., M.S. kuri toliau dirbs vieną savaitę paruošti programą ir įgyvendinti kartu su paskirtomis mokytojomis Klaipėdoje. Švietimo programa turėtų prasidėti su šio rudens mokslo metų pradžia.

Nuo birželio 28 iki liepos 5 dienos Genevoje, Šveicarijoje vyksta XII Pasaulio AIDS suvažiavimas, kuriame dalyvausime LML sveikatos švietimo koordinatore Pranė Šlutiene, R.N., ir dr. K. Norr, PhD sociologė iš UIC CN. Vasario mėnesį parašėm abstraktą apie Lietuvoje pradėtą 1997 m. gruodžio mėn. „Pristatymas švietimo strategijos AIDS prevencijai lygiavertiu tarpe“, priimtas ir mums yra paskirta vieta — 100 x 200 cm dydžio ištatyti plakatus bei abstraktą. Viskas turi būti išskaitoma 10 pedų atstumu.

Laikas paskirtas liepos 1 dieną, nuo 8 val. ryte iki 7 val. vakare. Turime ten būti, kad galėtumėm atsakinėti į klausimus. Kadangi Genevoje viešbutiai yra labai brangūs, mes mūs kišenei, tai apsigyvensim 8 km nuo Genevos, Prancūzijoje, Annamasse miestelyje. LML veikla nesiriboja

tik JAV, vienas bendradarbis, prancūzas, farmacininkas, kuris jau buvęs Lietuvoje su labdara bent 50 kartų, rekomendavo to miestelio viešbutius, iš kurių galėjome pasirinkti. Dar iš UIC CN dalyvauja 6 ir galėsime gyventi kartu.

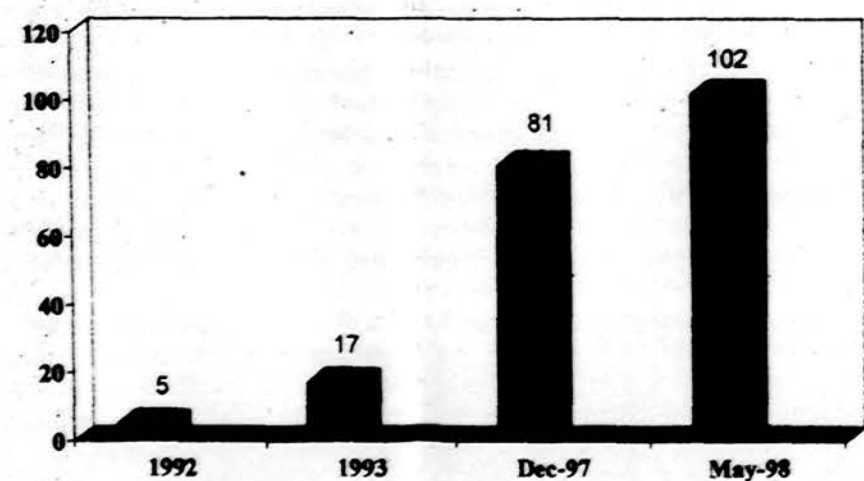
UIC CN taip pat mum suorganizavo pasimatymus su Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) pareigūnais, kur ne tik bus iškelti klausimai ir par-kalbėta apie tuberkuliozės problemas Lietuvoje, bet pratyšysime patarimų, kaip įvykdyti programą, ir kviesime dirbti kartu, jei bus galima.

Po konferencijos skrendame į Lietuvą liepos 3 dieną. Turėsime susitikimų, bet svarbiausias dalykas bus, kad dr. Norr pamatys Lietuvą kitokia: bus šį kartą vasara, šviesu, dalyvausime ansamblių vakare ir šokių šventėje. Mudvi su dr. Norr tęsime gruodžio mėnesį pradėtą darbą AIDS apsaugos reikalais. Po susitikimų Vilniuje, liepos 6 dieną su paskaitomis važiuosime į Klaipėdą, Kretinę, Palangą, Šiaulius, Uteną.

Lietuvoje susitikime su anksčiau ten nuvykusia, LML administratore Vilyte Lendratiene, susitikime ir susipažinsime su naujuoju Sveikatos apsaugos ministru Mindaugu Stankevičium ir pasikalbėsime apie tuberkuliozės problemas, prieš man išskrendant į Genevą susitikimams su PSO.

*** Aplinkos ministerijos**
Jungtinis tyrimų centras pagal Europos Komisijos vykdomą projektą „Informacinio ekologinio ir stebėjimų tinklo sukūrimas“ netrukus bus sujungtas kompiuteriniu tinklu su Europos Sąjungos Aplinkos apsaugos agentūra. Per šį tinklą bus keičiamasi informacija apie aplinkos būklę, ji bus prieinama „Interneto“ vartotojams.

HIV/AIDS CASES ARE RAPIDLY RISING IN LITHUANIA

TRAKAI

PETRAS MATEKŪNAS

Nr.13 Tėsinys

Palikta tik nedidelė angelė nutekė vandeniu.

15 šimt., kai pasibaigė karai su kryžiuočiais, salos pilis su pusiasalio pilimi buvo sujungta mediniu tiltu. Tai matyti iš Makovskio 1600 m. gravūros ir kunigaikščio Radvilo 1613 m. išleistame žemėlapyje. Archeologai to nepanėgė, kai ištyrė tą vietą, kurėjo tiltas, bet mano, kad tiltasėjo tiesiai į karaimų salą, o iš ten per Bažnytelės salą į pusiasalio pilį, nes tiesiog vesti tiltą iš Karaimų salos į pusiasalį, kai 14 ir 15 šimt. pusiasalys labai retai gyveno žmonių, gynybinių atžvalgų būtų pavojinga.

Dabartinis medinis tiltelis, kuris jungia Salos pilį su Pu-

siassaliu buvo pastatytas per antrąją bolševikų okupaciją, kai Salos pilis buvo galutinai atstatyta ir paversta muziejumi.

Storos ir aukštos gynybinės sienos, masyviniai bokštai ir Galvės ežeras, jį padarė priešui sunkiai prieinama. Kryžiuočiai pilį dažnai aplenkė, o kai žygiuodavo į Vilnių, nes turėjo mažai vilties ją užimti ir sunaikinti. Tai buvo stipriausia pilis ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Rytų Europoje.

Pilį apsaugos ir restauravimo istorinė apžvalga

Pilimis susirūpinta tik 17 šimt. pradžioje. Tai buvo pirmas žingsnis pilį griuvėsių gelbėjimo link. 1887 m. inž. Prozorevas salos piliai paruošė net sąmatą ir brėžinį

apsauginimui, bet tas projektas nebuvo įvykdytas. Salos pilies likimu susirūpino ir visuomenė. 1904 m. Krokuvos lenkų praeities paminklų mėgėjų draugija surinko iš visuomenės šiek tiek pinigų ir pavėdė Z. Hendeliui pradėti salos pilies tyrimo darbus. Tiems darbams vadovavo inž. M. Milovskis. Pirmas buvo tvarkomas pietryčių bokštas, norint jį apsaugoti nuo sugriuvimo. Pritrūkus pinigų, darbas buvo nutrauktas. Po tų mėginimų pilnai toliau niekas nesirūpino. Apleista pilis apaugo krūmais, medžiais ir žolėmis.

1929 m. Salos pilies likimu susirūpinta. Vilniaus konservatorius Riomenis pavėdė Girdvainiui sudaryti geodezinį griuvėsių planą. Projekto paruošė ir darbus vadovavo inž. arch. J. Borovskis. Iš pra-

džių pilies architektūrinius paminklus tik konservavo: užmūrė apatines gynybinių sienų dalis, kad jos būtų patvaresnės ir atliko kitus darbus.

Restauruoti paminklų vengė. Tik 1939 m. pradėjo restauruoti, nes įsitikino, kad išsaugoti instancijų pastatų ar gynybinių mūro sienų prie esamų vietos klimatinio sąlygų neįmanoma. Tuomet jie pradėjo restauravimo darbus kunigaikščių rūmose reprezentacijos saleje. Nuo 1929-1939 metų laikotarpyje buvo išleista pilies apsaugai apie 300,000 litų.

1940 m. darbai buvo tęsiami. Jiems vadovavo V. K. Jonynas, Vytauto Didžiojo muziejaus konservatorius. Buvo sudarytas darbų planas. Tam tikslui paskirta 1 mil. litų. Darbus vykdė, kaip ir

ankščiau, inž. arch. Borovskis.

Nors Lietuva po II pasaulinio karo Sovietų Sąjungos buvo okupuota, bet restauravimo darbai buvo tęsiami. Restauravimo darbai buvo nutraukti Chruščiovo viešpatavimo metu. Jis buvo nepatenkintas, kad lietuviai resatauravo pilis tuo metu, kai Sovietų Sąjungos žmonės badavo. Pilį restauravimo darbuose jis ištūrėjęs tautines apraškas.

Rimti pilį restauravimo darbai prasidėjo, kai iš Sovietų Sąjungos sosto buvo nušalintas N. Chruščiovas. Tuomet abiejų pilį restauravimas tęsėsi beveik iki galutinio užbaigimo. Darbams tuomet vadovavo arch. K. Paškevičius. Buvo stengiamasi kaip galima greičiau apsaugoti tiek pusiasalio, tiek ir salos pilies architektūrinius paminklus, kurie kasdieną nuo atmosferinių pa-

Kodėl Lietuva neina su Europos Sąjungos valstybėmis?

Danutė Bindokienė

Baltarusijoje užsienio ambasadų reikalas toli gražu neįsprendtas. Prez. A. Lukašenka sako nesuprantas, dėl ko „ambasadų kaimelio“ Drozdų buitines problemas paverstos tarptautinėmis. Juk viskas, ko siekė Minskas, buvo pagrindinis ambasadų komplekso remontas, na, žinoma, pareikalavęs, kad tuo metu palatpos būtų tuščios. Kadangi svetimų valstybių ambasadoriai nelabai skubėjo savo rezidencijas apleisti, reikėjo imtis griežtesnių priemonių — buvo išjungta elektra, sustabdytos kitos komunalinės paslaugos, bet iš tokio „menkinio“ nevertėjo padaryti kono tarptautinį incidentą... „Baltarusijos Užsienio reikalų ministerija mano, kad nebuvo pagrindo šiuos veiksmus paversti politiniu incidentu ir Baltarusijai daromą spaudimą, bei pateiktus ultimatumus laikoti nepriimtinais“, teigiama oficialiame Minsko vyriausybės pareiškimė.

Prezidento Lukašenkos samprotavimai bei pasiaikiškinimai užsienio vyriausybių įsisteidimui nenuramino. Antradienį iš Minsko išvyko daugumas ambasadorių, nors oficialiai kai kurios valstybės tai vadina tik „grįžimu konsultacijai“. Tačiau Europos Sąjungos valstybių ambasadoriai atšaukti iš Baltarusijos, o jos diplomatai išsiųsti atgal į Minską. Tuo būdu pareikštas protestas prieš Baltarusijos įvykdytą Vienos konvencijos pažeidimą ir pagrindinių ambasados darbuotojų žmogaus teisių nepaisymą.

Rusijos Užsienio reikalų ministras Primakovas, nors perspėjo savo sąjungininkę Baltarusiją už neapgalvotą ir išsukantį elgesį užsienio valstybių ambasadų atveju, bet taip pat pažadėjo, kad Rusijos ambasadorius nebus atšauktas. Tai savaime suprantama, nes Aleksandr Lukašenka padlaiziauja Maskvai ir dėjo daug pastangų, kol pagaliau įtikino prezidentą Jelciną, kad Baltarusiją priimtų po savo sparnu.

O kaip Lietuva? Čia ir kyla gan paini mįslė, nes, pradžioje griežtai reagavusi į ambasadų uždarymą Minske ir buvusi vieningos nuomonės su Europos Sąjungos valstybėmis, staiga Lietuvos Užsienio ministerijos Politikos departamento direktorius V. Ušackas sušvelnino savo pozicijas ir neatšaukė Lietuvos ambasadoriaus iš Baltarusijos. Tiesa, amb. Viktoras Baudlys iš Minsko į Vilnių išvyko

sikeitimų nyko. Visi architektūriniai paminklai buvo beveik atstatyti, restauruoti. Jie dabar atrodo maždaug kaip Kęstutis ir Vytauto laikais.

Kęstutis ir Jogailos nesutarimai

Kęstutis, gyvendamas pusiasalio pilyje, pradėjo statyti Galvės ežero vienoje saloje stiprią ir priešui sunkiai prieinamą pilį. Salos pilį jis mėgo, nes jautėsi daug saugiau kaip pusiasalio pilį. Mirus jo tėvui Gediminui, kuris pastoviai gyveno Vilniuje, Lietuvą valdyti paėmė Algirdas ir Kęstutis. Algirdas, tapęs didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, pasilik Vilniuje ir rūpinosi rytinėmis Lietuvos žemėmis, o Kęstutis, gyvendamas Trakuose, vakarinėmis Lietuvos žemėmis. Algirdo ir Kęstutis valdymo

praėjusios savaitės penktadienį, bet — kaip tvirtinama — jis ten atostogauja, o po to vėl grįš į Baltarusiją. Tuo tarpu ambasadoriaus pareigas eina jo laikinasis patikėtinis D. Trinkūnas. Dėl netinkamo Baltarusijos valdžios pasiūlymo su Lietuvos ambasadoriumi buvo į URM iškvieštas jos ambasadorius J. Voitočiūnas. Tai ir viskas.

Verta pastebėti, kad Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, šiuo metu viešintis Austrijoje, per savo spaudos atstovę Violetą Gaizauskaitę pasakė, kad Lietuva turi elgtis, kaip kitos Europos Sąjungos valstybės. Panašios nuomonės buvo ir Lietuvos Seimo pirm. Vytautas Landsbergis, kuris sakė tikėjęs, kad Lietuva, apsisprendama dėl diplomatų padėties Baltarusijoje, vieningai stovės su Vakarų valstybėmis...

Šiuo atveju V. Ušacko pozicija kelia daug neaiškumų. Juk Lietuva pastaruoju metu deda pastangas patekti į Europos Sąjungą, tad parodytas su ja solidarumas būtų itin naudingas, o šis postūkis skirtinga linkme galbūt bus prisimintas, kai prasidės svarstybos dėl Lietuvos priėmimo į ES. Tiesa, tai nedidelis sprudelis, bet, kaip sakoma, „lašas po lašo ir mariai pripildo“.

Idomų pasiūlymą užsienio diplomatams padarė Lietuvos Seimo narys Emanuelis Zingeris, pakvietęs išvytus iš Minsko ambasadorius apsigyventi Vilniuje, kuris nuo Minsko yra tik už 190 km. Tai būtų visapusiškai patogus ir saugi vieta įvairių valstybių diplomatams. Žinoma, nieko nepakenktų ir Lietuvos prestižui, ir Vilniaus ekonomikai. Nors vargiai kas tą pasiūlymą priims, bet tai nebloga mintis.

Dabar jau kalbama, kad Baltarusijos prezidentas norėjęs praplėsti savo rezidencijos ribas, todėl buvo svarbu išgauti iš Drozdų užsienio valstybių ambasadas. Kai kas linkęs Lukašenkai atleisti, nes, esą jis nedaug išmano apie diplomatiją ar tarptautinių mastų priimtą elgesį: juk, prieš tapdamas prezidentu, buvęs paprasto kolchozo pirmininkas, o savo modeliu laiko diktatorių Staliną ir Hitlerį.

Vis tik situacija Baltarusijoje nėra juokinga, ypač Lietuvai, kurios ilgiausia valstybės siena kaip tik siejasi su to pokomunistinio laikotarpio diktatoriško valdomis.

metu buvo neramiausi laikai, nes kryžiuočiai dažnai užplūdinėjo Lietuvą. 1377 m. kryžiuočiai, vadovaujami maršalo Gofrido von Linden, įsiveržė į Lietuvą, pasiekdami Vilnių ir Trakus. Pilį paimti neįstengė, bet sudgino Vilniaus ir Trakų miestus. Besitraukdami atgal, apiplėšė Lietuvos apylinkes ir daug žmonių išvežė į Prūsiją.

1377 m. mirus Algirdui, Lietuvos padėtis dar pablogėjo, nes prasidėjo tarp Jogailos ir Kęstutis tarpusavimi nesutikimai. Algirdas Vilniaus sostą ir didžiojo kunigaikščio valdžią paliko savo sūnui Jogailai, o Kęstutis, kaip ir pirma, pasilik žemėms ir aukštais kunigaikščiu.

Kęstutis ir jo sūnus Vytautas bei kiti pripažino Jogailos valdžią. (Bus daugiau)

DVIŠALIAI PASITARIMAI VAŠINGTONE

Š. m. birželio 9 d. JAV Valstybės departamente įvyko pirmosios dvišalių santykių istorijoje Lietuvos — JAV ekonominiai pasitarimai, kaip buvo numatyta š. m. sausio 16 d. pasirašytoje JAV — Baltijos Valstybių chartijoje. Ateityje tokie pasitarimai bus rengiami kiekvienais metais.

Oficialiai pirmąsias konsultacijas Valstybės departamente pradėjo delegacijų vadovai: Lietuvos Ūkio ministras Vincas Babilius ir JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Stuart Eizenstat. JAV delegacijoje buvo Valstybės departamento paskretorius James Gadsen, JAV prezidento specialusis padėjėjas Steven Flanagan, JAV Valstybės departamente bei kitų federalinių įstaigų, pvz., kaip komercijos, žemės ūkio, transporto, energetikos departamentų, JAV izdo, Prekybos atstovės, FTB, JAV Tarptautinio vystymo agentūros atstovai — iš viso apie 50 JAV pareigūnų. Iš Lietuvos pusės dalyvavo URM viceministras A. Rimkūnas, Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, ūkio ministerijos viceministras V. Valentukevičius, transporto ir susisiekimo ministerijos viceministras A. Šakalys, LEPA direktorė G. Jakševičienė, URM Amerikos kraštų skyriaus vedėjas R. Norkus, privataus verslo atstovai. Delegacijos vizitą organizavo Lietuvos ambasada Vašingtone. Didelį darbą nuveikė ambasados ekonomikos skyrius, įgaliotoji ministrė Dalia Grybauskaitė ir I sekretorius Rolandas Kriščiūnas.

Susitikimo pradžioje ministras Vincas Babilius pabrėžė, kad Lietuva vertina JAV investicijas kaip ateities pastovumo užtikrinimą. Ambasadorius Stuart Eizenstat patvirtino, kad JAV ne tik padės ekonominiams Lietuvos vystymuisi, bet ir sieks integracijos į Euro — Atlantinę struktūrą. Pirmoje dienos dalyje buvo aptarti Lietuvos busimos narystės ES įtakos dvišaliams Lietuvos — JAV santykiams, diskutavo apie JAV — Lietuvos prekybinio ir investicinio bendradarbiavimo galimybių išplėtimą. Valstybės paskretoriaus pavaduotojas James Gadsen įvertino Lietuvą, kaip „gerą valstybę investicijoms“, Lietuva ne kartą buvo paminėta verslo partnerė. JAV pusė patvirtino, kad nori matyti Lietuvą Pasaulio prekybos organizacijos (WTO) ir Europos Ekonominės plėtros organizacijos (OECD) nare. Abiejų pusių nuomone, pasitarimai vyko labai konstruktyviai ir sėkmingai. Buvo aptarti konkretūs bendradarbiavimo projektai energetikos, transporto, teisės, žemės ūkio srityje. Taip pat apsvaistyti bendradarbiavimo aplinkos apsaugos, bankininkystės klausimai, Partnerystės fondo, kurio 15 mln. dol. yra skirti nevyriausybinės organizacijos remti, reikalai. JAV pasiūlė paruošti dvišalius supratimo memorandumus dėl bendradarbiavimo žemės ūkio ir eksporto kontrolės srityje. Baigiantis susitikimui, buvo sutarta paruošti bendrą pasitarimų protokolą. Įvykusių ekonominėse ir dvišalių saugumo — karinių pasitarimų medžiaga bus pateikta š. m. birželio 25 d. Rygoje įvykstančiam Partnerystės komisijos susitikimui, kuriame Lietuvai atstovaus Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, o JAV pusei — Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott. Lietuvos delegacijos vadovas ministras Vincas Babilius pakvietė Valstybės sekretorės pavaduotoją Stuart Eizenstat atvykti į BJVT prekybos ir ekonomikos ministerių susitikimą Vilniuje, kuris įvyks liepos 9-10 d.

Lietuvos ambasada
Vašingtone

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

NAUJOS GARBĖS NARĖS

Lietuvos Vyčių organizacijos 85-sis metinis suvažiavimas/seimas š. m. rugpjūčio 6-9 d. vyks Sheraton Four Points viešbutyje, Waterbury, Connecticut. Suvažiavimą globoja Waterbury 7-ta Vyčių kuopa.

Seimo bankete šeštadienį, rugpjūčio 8 d. vakare vyksiančiame Sheraton Four Points viešbutio salėje, į Garbės nare už jų nuopelnius Lietuvai ir Lietuvos Vyčiams, bus pakeltos dvi veiklos vytės — Agnės Mickūnas ir Clemencine Miller.

Agnė Mickūnas gimė pirmos kartos lietuvių šeimoje. Ji mokėsi Šv. Kazimiero pradžios mokykloje, kur ją mokė seselės kazimierietės. Ji lankė katalikišką gimnaziją. Agnė yra buvusi Šv. Kazimiero sodaliųjų organizacijos pirmininkė. Ji dainavo mokyklos chore ir vėliau įsijungė į suaugusiųjų bažnytinį chorą.

Dar būdama gimnazijoje 1954 m., Agnė įsijungė į Lietuvos Vyčių organizacijos 3-čią kuopą, Philadelphiaje. 1966 m., Worcester, per metinį Vyčių suvažiavimą Agnė Mickūnas buvo pakelta į 4-tą laipsnį.

Agnė aktyviai reiškiasi įvairiose pareigose 3-oje kuopoje, „Gintaro“ rajone/apygardoje ir Centro valdyboje. Dabar ji yra pirmoji vicepirmininkė ir „Gintaro“ rajono „Vyčio“ žurnalo korespondentė.

Per metinius Lietuvos Vyčių suvažiavimus Agnė Mickūnas daugelį metų dirbo mandatų komitete. Ji savo kuopai atstovavo daugiau negu 30 suvažiavimų. Ji su Vyčiais lankėsi Lietuvoje ir neseniai su grupe Vyčių dalyvavo Italijoje, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje 50 metų sukaktuvinėje šventėje.

Agnė Mickūnas aktyviai reiškiasi parapijos ir visuomeninėje veikloje. Ji aktyviai dalyvavo Šv. Kazimiero bažnyčios 100 metų jubiliejinės šventės planavimo komitete.

Clemencine Miller gimė Bridgeport, Connecticut. Ji priklauso 141 kuopai ir yra chartijos narė, veiki Naujosios Anglijos apygardoje ir Centro valdyboje. Ji yra viena iš keturių Lietuvos Vyčių fondo direktorių ir ritualų komiteto narė.

Clemencine Miller, ketvirtos laipsnio vytė, reiškiasi įvairiose pareigose. Buvusi sekretorė, vicepirmininkė, o dabar kuopos pirmininkė (nuo 1987 m.) 1989 m. suorganizavo jaunųjų kuopą, dar ir dabar tebeveikianti. Jai raginant, daug jaunųjų šios kuopos narių yra gavę Lietuvos Vyčių fondo premijas už jų parasytus rašinius. Clemencine dirbo Lietuvos vyčių stipendijų komitete, buvo trečioji vicepirmininkė Naujosios Anglijos rajone ir sekretorė/iždininkė Centro valdybos stipendijų komitete.

Clemencine priklauso Šv. Jurgio parapijos tarybai. Ji

Bendras Washington, DC, pasitarimo dalyvių vaizdas.

Nuotr. Ramūno Astrausko

dalyvavo komitete, kuris organizavo parapijos 75 metų gyvavimo šventę ir įvairius parapijos gyvenimo renginius.

Džiaugiamės Agnės Mickūnos ir Clemencine Miller ilgąmetę veiklą, didžiulį jų pasiekimų. Jos tikrai vertos Lietuvos Vyčių Garbės narystės ir mūsų visų pagarbos.

VERTINAMA „PAGALBA LIETUVAI“ DARBAI IR ŠALPA

Lietuvos Vyčių organizacijos padalinys „Pagalba Lietuvai“ susilaukė padėkos laiško iš Lietuvos.

Sesėlė vienuolė Dolorita Butkutė, iš Šv. Klaros palaimojimo gydymo ir slaugos ligoninės, rašo: „Siunčiame nuoširdžiausius linkėjimus, dėkojame už viską ir prisimename maldoje. Prašome gerąjį Dievą palaimos, sveikatos ir džiaugsmo, ramybės ir ypatingų šventosios dvasios malonių visiems, kurie dirbate ir aukojate mūsų brangiai suvagiavusiai Lietuvai. Ypač dėkojame Jums už Jūsų gerumą ir dosnumą Šv. Klaros slaugos ligoninei Utenoje.“

Jūsų parama pagelbsti mūsų tarnavimui labai sunkiai sergantiems ligoniams, kurių daugumos gyvenimo kelionė jau baigiasi. Mes jau patarnavome 177 ligoniams, 52 išleio ir Dangiškojo Tėvo namus.

Turime gerą naujieną — mūsų Šv. Klaros palaimojimo gydymo ir slaugos ligoninė patvirtinta aukšto lygio akreditacija.

Dievo palaima telydi Jus ir Jūsų mylimus žmones!

Danguolė Kryžienė, Utenos mokyklos darželio „Gandrelis“ direktorė, pareiškė: „Mes mažos mokyklėlės „Gandrelis“ 244 vaikučiai, tame tarpe 38 turintys fizinę ar psichinę negalią, nuoširdžiai dėkojame Jums už saldinius, kuriais mus apdovanojo geroji seselė Dolorita Butkutė. Mes buvome labai sujaudinti tokiu dideliu dėmesiu, kurį sulaukėme iš užsieniečių pirmą kartą. Dėkojame Dievui, kad galėjome patirti, kaip stebuklą Doloritos meilė, švelnumas, pagarba mums, o ypač vaikams turintiems negalią. Tėla aina Dievas Jus ir Jūsų gerus darbus.“

Aukšė Strolienė, Šv. Klaros palaimojimo gydymo ir slaugos ligoninės naujoji administratorė, rašo: „Noriu Jums nuoširdžiai padėkoti už Jūsų dosnumą ir gerumą. Didžioji dalis ligoninės įrangos, vaistų, lovų, baldų, higienos priemonių yra gauta Jūsų dėka. Tą mes nuolat prisimename ir vertiname. Dėkingi ir „Lietuvos Vyčiams“, jų parama padėjo mūsų ligoninei akredituotis, t.y. tapti pripažinta tinkamai vykdyti sveikatos priežiūrą.“

Kun. Jonas Babonas, Kauno Caritas direktorius ir Ieva Marčiulionienė, Caritas diagnostikos centro vyr. gydytoja,

TARP MŪSŲ KALBANT

TOLI NUO TĖVYNĖS

Turbūt nebus padaryta klaida pasakius, kad Mockus yra viena daugiausia paplitusių pavardžių. Kur tų Mockų nėra? Va, pavarčius telefono abonentinę knygą, galima surasti keliolika Mockų, gyvenančių Čikagoje ir apylinkėse. Ne vienas jų yra kituose JAV miestuose ir kituose kraštuose. Tikriausiai Lietuvoje jų galima priskaičiuoti ne vieną šimtą. Tačiau pats mockiausias Mockus (jeigu taip galima pasakyti) gyvena Bogotoje, Kolumbijoje. Vieni jį laiko genijumi, o kiti keistuoliu.

Kuo jį bevadintume ir kuo jį belaikytume, Antanas Mockus, kaip lietuvių mėgstama asykti, yra ne „iš kelmo spirts“.

atsiuntė oficialią „padėką“ iš Caritas diagnostikos centro „Aid to Lithuania“ — „1990 m. įkurta Kauno Caritas per savo gyvavimo 7 metus aprūpino vaistais ir slaugos priemonėmis 60,822 pacientus, kuriems ši pagalba buvo labai reikalinga. 1991 m. įkurta Caritas diagnostikos centras, kurio pagrindinis tikslas buvo įteikti pacientams kvalifikuotą medicininę diagnostinę pagalbą, kartu formuojant sąžiningą medicinos požiūrį į ligonį. Per šį laikotarpį kreipiasi 73,748 pacientai, kuriems dirbantys šiam centre noriai dalijo savo žinias, laiką, dėmesį ir meilę. Be Jūsų nuolatinės paramos, nebūtume galėję padėti labiausiai gyvenimo nusiskriaususiems ir kenciantiems. Nuoširdžiai Jums dėkojame už Jūsų geraširdiškumą, suteiktą paramą ir meldžiame Dievą palaimos Jūsų gyvenimui ir darbams.“

Vilniaus arkivyskupijos Caritas direktorius Balys Stankus, rašo: „Prie Caritas buvo įkurta Motinos ir vaiko globos namai, Caritas vaikų valgykla, socialinis skyrius bei Caritas vaistinė. Dabar vaiko ir motinos globos namuose gyvena 17 vienišų motinų, ir 14 nepilnamečių vaikų. Į šiuos namus priimamos moterys po konfliktų šeimoje, nešios nepilnametės, vienišos mamos. Vaikų valgykloje kiekvieną darbo dieną valgo 120 vaikų iš daugiavaičių, asocialių Vilniaus šeimų. Jie čia ne tik valgykla, socialinis skyrius, žaidimų, vaidinų, žiuri filmų ir mokosi pažinti Dievą ir tikėjimą. Socialinis skyrius aprūpina drabužiais bei maistu benamius, taip pat koordinuoja parapijų Caritas veiklą. Caritas vaistinė aprūpina vaistais socialiai remtinus žmones — pensininkus, žmones su negalia, bedarbius. Esu be galo dėkingas Vyčiams ir „Pagalba Lietuvai“, kurie rūpinasi ir remia Lietuvos žmones.“

Paruošė Regina Juškaitė Svobienė

Jam teko būti universiteto rektoriumi ir sostinės meru. Jis neseniai kandidatavo į valstybės prezidento postą. Jis nepriklauso jokiai politinei partijai. Todėl kandidatuodamas į miesto mero ir paskui valstybės prezidento postą, nepasinaudojo politinių sluoksnių parama. Jis pasikiojo savo drąsa, atvirumu, sąžiningumu ir krašto gerovės siekimu. Sakoma, kad jis buvo vienintelis, kuris nepabūgo lankytis krašto gilumoje. Kiti kandidatai vengdavo pasirodyti pavojingose vietose. Jam buvo smagu susitikti su savo draugais, rėmėjais ir nebuvo baisu akis į akį susidurti su priešiniais.

Antanas Mockus ne kartą buvo pavadintas politiniu fenomenu. Deja, jis nutarė savanoriškai pasitraukti iš rinkiminės arenos. Pasitraukdamas pažadėjo (ir ištesėjo) savo paramą Naemi Sanin, buvusiai valstybės užsienio reikalų ministrei. Yra žinoma, jog ji ne vieną kartą parodžiusi savo palankumą vietos lietuviams ir Lietuvos valstybei.

Kolumbijos prezidentiniuose rinkimuose (gegūžės 31 d.) Noemi Senin užėmė trečiąją vietą. Dviem primosiomis vietomis pasidalino valdanciosios Konservatorių partijos kandidatas Horacio Serpa ir liberalas, buvęs Bogotos miesto meras Andres Pastrana, kuris baigiminiuose rinkimuose (birželio 21 d.) prezidentu buvo išrinktas.

Kolumbija yra žemės turtais turtinga valstybė. Kai kuriems kolumbiečiams didelio pelno šaltinių tapo narkotikų, ypač kokaino prekyba. Kai kurie valdžios pareigūnai tapo narkotikų prekybos savarankiniais arba talkininkais. Teigiama, kad Antanas Mockus, būdamas Bogotos meru, ne kartą susidūrė su nelegaliais pasiūlymais. Narkotikų pirkimui jį viliojo pinigais ir kitomis vertybėmis. Tačiau jis nesusiėmė ir nepažeidė savo ištikinimų.

Kolumbija yra didelė valstybė ir įvairių galimybių šalis. Deja, centrinės valdžios sluoksniui neparodo reikiamo dėmesio gyventojų labui užtikrinti. Pastaraisiais dešimtmeciais Kolumbijoje padidėjo neramumai ir išsiplėtė ginkluoti partizanų veikla. Čia gyvatų reiškiasi politinis ir ekonominis banditizmas. Papirki-

CLASSIFIED GUIDE

VAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros
darbu (landscaping/maintenance)
bendrovės savininkas,
Washington, D.C., leidimo darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus.
Galime padėti gauti darbo leidimą. Suteikiame pigius butus — \$130 mėnesiui.
Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Of. Mgr. Audas
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8554
(773) 581-8554

Taisome automobilius, užpildome vėsinčius „recharge air cond.“
Tel. 708-839-8447.

HELP WANTED
Scamstress & driver part time & full time; drapery & valances.
Vertidrapes Mfg. Inc.
Tel. 773-478-9272.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5859
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravus. Įkainavimas vertui.

Vienam asmeniui reikalingas
4 arba 5 kamb. butas. Pagedautina Brighton Parko apyl.
Skambinti Domininkui bet kurio laiku, tel. 773-247-4048.

sekmadienį, liepos 26 d.

Nek Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruos ŠV. MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas: svečias iš Lietuvos —
Kun. Aušrydas Belickas MIC, Šaltinio redaktorius
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėlavų nuėmimas
4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
UŽKANDŽIAI priešė kalėnė namo
Atvykite pobendrauti ir pasidžiaugti —
pasikvieskite ir savo draugus!

mai, pagrobimai, šaudymai ir žudymai tapo beveik kasdieninėmis naujienomis. Priešrinkiminiame laikotarpyje buvo nužudyta daugiau kaip tokstantis žmonių.

Prieš antrąjį pasaulinį karą Kolumbijoje gyveno tik vienas kitas lietuvis. Jų padaugėjo pokario metais, kuomet iš Europos atvyko politiniai pabėgėliai. Daugeliui lietuvių pavyko sėkmingai įsikurti. Kolumbiečiai labai vertino ir tebevertina lietuvių įnašą. Vienok vėliau daug lietuvių išsikėlė į JAV arba Kanadą.

Likusiai užsiėmė savarankiškais verslais arba reikišiais valdžios bei privačiuose sektoriuose. Jų tarpe yra ir Antanas Mockus. Ką jis toliau veikė, tuo tarpu neturima žinių. Tikriausiai jam neteks parduoti laikraščio ar ieškoti laimės kituose kraštuose. Tenka apgailestauti, kad Antanui Mockui nebuvo lemta tapti valstybės prezidentu. Dabar būtume galėję didžiulius dviem lietuviams prezidentais; vienu Vilniuje, o kitu Bogotoje.

Petras Petrutis

ISTORINĖ KAUNO PRAEITIS

Birželio 23 d. Vytauto Didžiojo universitete (VDU) plačiai visuomenei pristatytas naujojo leidinio „Kauno istorijos metraštis“ pirmasis tomas. Jame sukurta unikali medžiaga apie Kauno istoriją nuo seniausių laikų iki šių dienų.

Šis leidinys parengtas iš išleistas VDU leidykloje. Jame skelbiamų straipsnių bei kitos medžiagos autoriai yra universiteto dėstytojai, studentai, taip pat kitose Kauno bei Vilniaus institucijose dirbantys istorikai.

„Tai — pirmasis toks leidinys, kuriame tam tikra dramturgine tvarka išdėstyta Kauno istorija“ — teigė Eltai VDU leidyklos vyriausiasis redaktorius Robertas Keturakis.

1,200 egzempliorių išleisto metraščio redakcinė kolegija skelbia, jog tai — parengiamasis leidinys prieš rašant akademine Kauno istorija.

• Dvylika miegančių dorybių nesuvaldo vienos padubos silpnybės.

Anonimas

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan

Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

ATVIRAS „STUDIJOS R“
LAIŠKAS RADJO
KLAUSYTOJAMS IR
VISUOMENEI

Lietuvių fondo įstatai skelbia: „Lietuvių fondas... remia lietuvių švietimą, kultūrą, mokslą, skatina išlaikyti tautinius papročius ir kalbą; teikia stipendijas lietuvių kilmės jaunimui; ugdo tautinį susipratimą priaugusio jaunimo tarpe“.

Šiemetiniame Lietuvių fondo pelno skirstymo komisijos pirmininko pranešime pabrėžiama: „prašymai buvo svarstomi pagal Lietuvių fondo tarybos ir pelno skirstymo komisijos patvirtintas gaires“, tarp kurių — „laikantis Lietuvių fondo metinių narių suvažiavimų, nutarimų, daugiausiai remti išsivijusiuose aktuose darbus, ypač lietuvištinį švietimą, kultūrą, žiniasklaidą, studentus ir kt.“.

Naiviai tikėjome, kad dėl vienkartinės Lietuvių fondo paramos galime kreiptis ir mes, vieninteliai išsiviję kasdieninės radijo laidos lietuvių kalba, girdimos net 4 valstijose, leidėjai. Galvojome, kad net keliais punktais atitinkame Lietuvių fondo remiamų įstaigų bei projektų apibrėžimą: kalba, švietimas, kultūra, jaunimas — (Raimundas, beje, yra jaunesniosios išsivijusios kartos atstovas) ir 3 metus iš eilės prašome padėti įsirengti studiją. Mums buvo visad atsakoma neigiamai. Birželio 23 d. dar kartą išdrįsime belstis į Fondo duris, nes studijos klausimas tapo žūtbutinis: yra — atnaujiname laidas, nėra — nutilstame ilgą. Mat po to, kai taip staiga buvo parduota ankstesnė mūsų stotis WNDZ 750 AM ir naujieji savininkai atsisakė etninio laido, mes suradome kitą, dar tik besikuriančią stotį, ne mažiau pajėgą ir labai girdimą tirščiausiai lietuvių gyvenamose vietovėse. Norime iš ten vėl atnaujinti mūsų laidas, bėda tai, kad ši stotis kol kas neturi jokios studijos!

Planuotume atnaujinti laidas rugpjūčio mėnesį, bet iki to laiko turėtume nupirkti ir prijungti visą reikalingą aparatūrą. Kadangi galinga organizacija, besiskelbianti, kad remia lietuvišką žodį, kultūrą, jaunimą ir panašiai, mums atsuko nugarą, prieš savo įsitikinimus kreipiamės į jus, mūsų klausytojus, prašydami padėti. Studijos įrengimui reikėtų 8 tūkstančių dolerių.

Tikime, kad jūsų pagalba dėka mes vėl atsistosime ant kojų ir busime dar stipresni, dar reikalingesni vieni kitiems. Mes taip pat kreipia-

mės į visus verslininkus, stambesnius ar smulkesnius, gydytojus, advokatus ir t.t. — skelbkite savo paslaugas per mūsų radiją, padėkime vieni kitiems: mes jums — surasti klientus, jūs mums — dirbti daugeliui reikalingą ir sunkų, bet, deja, nepelningą darbą.

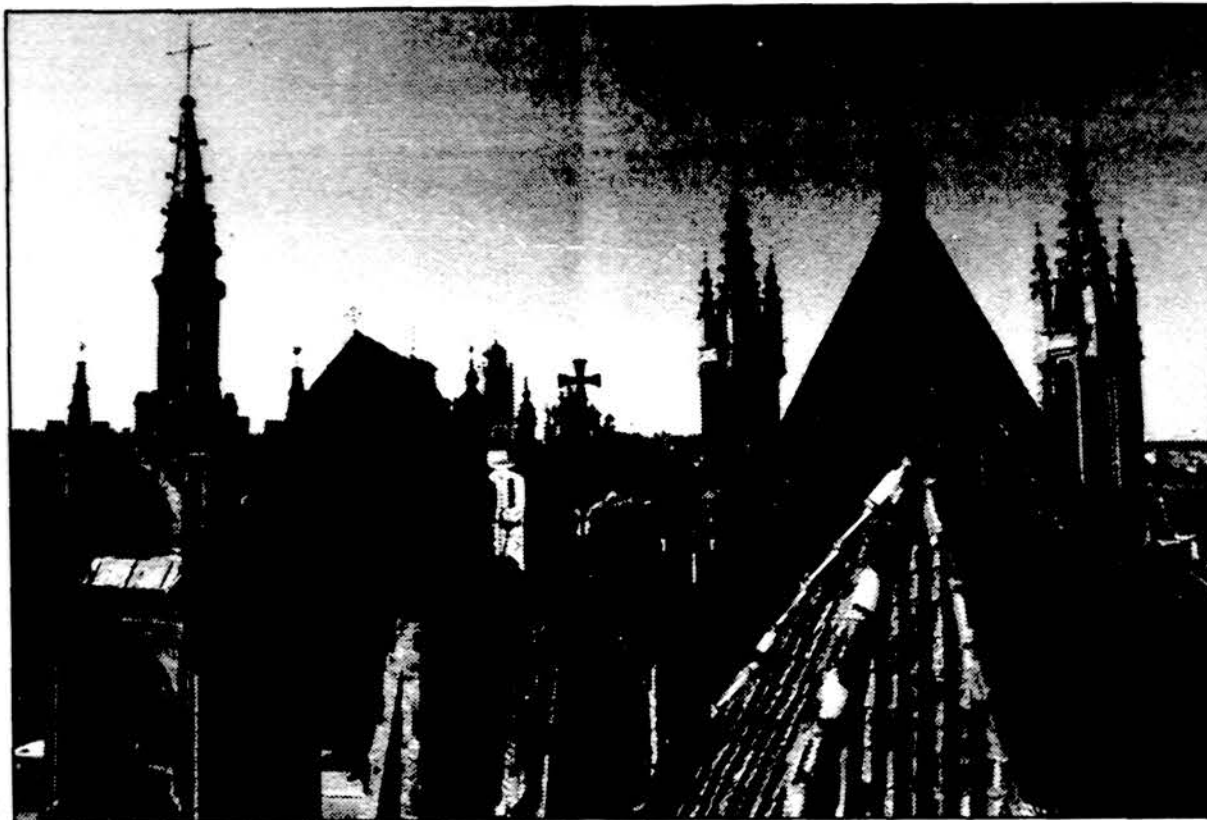
Galiausiai iš visos širdies dėkojame tiems mūsų klausytojams, kurie šiomis savaitėmis skambino, domėjosi mūsų likimu, nepalikdami mūsų ramybės, skatino nenuleisti rankų ir sugrįžti vėl. Sena patarlė sako „Draugą pažinsi nelaimėj“. Ačiū jums, gausiems „Studijos R“ draugams! Vėl belieka atsiminti į jus ir tikėtis, kad jūsų greitos paramos dėka maždaug po mėnesio, tikimės rugpjūčio 3 d., prabilsime kitomis bangomis. Iš kitos stoties — būtent WNW 1080 AM. Ačiū!

Ramunė ir Raimundas
Marijus Lapai
LITHUANIAN NEWS
RADIO/ŽEMĖ L
PRODUCTION steigėjai,
leidėjai, redaktoriai

KALBOS ŽAIDIMAI,
DARKYMAS AR JUOKAI?

Vartau Vilniuje 1990 metais išleistą „Lietuvos albumą“. Tai kietais viršeliais išpūdingas leidinys su gausybe istoriškų nuotraukų ir žymių lietuvių biografijomis. Visos nuotraukos meniškais piešiniais įremtos, pradedant pirmuoju Lietuvos prezidentu Antanu Smetona. Antrame puslapyje matau „prezidento šeimyną“. Toks žodis mane keistokai nuteikė, nes „šeimyna“ paprastai vadiname ūkio darbų talką. Po to yra Basanavičius, Kudirka, Dūmos nariai, Pirmasis Lietuvos Seimas, visi ministrai, vyskupai ir diplomatai. Ir vėl mane sukrėtė užrašai, kad toks ir toks asmuo buvo atstovas „Sveduose, Danuose, Suomuose“ ir t.t. Paprastai didžiaja raide yra rašomas kraštas ar valstybė, bet ne jos gyventojai, tai lietuviai nėra „Lietuviai“, o atstovai yra arba Danijoje, arba „danuose“.

Jau pripratome, kad Lietuvoje žalojama mūsų sena ir graži kalba, kai pramonę pakeitė „industra“, prekybą tapo „bizniu“, miestų aikštės „skverais“, o vietų leidinių jau yra „publikacijos“. Man staiga kilo mintis, kad gal reiktų pradėti dar vieną naują „kalbos keitimo“ procesą, seniai prigijusius tarptautinius žodžius „suliutivinti“. Štai mano fantazijos sukurti keli pavyzdžiai: akvarelė — vandendazis, automobilis — savivežis, astronautas

Amžinasis Vilnius, kurio padange prikaišyta didingų bažnyčių bokštų.

— žvaigždžiaskridis, bankas — pinigykla, biblioteka — knygnykla, centras — vidurtaškis, ideologija — šviesiamintijimas, foto aparatas — vaizdadaris, futbolas — kojaspardis, lempa — šviesulys, likeris — degtinisaldis, logika — sveikaprotiškumas, medicina — sveikatomokslis, paštas — siuntnykla, psichologija — protatyris, telefonas — tolkalbis, telegrafas — tolraštis, televizija — tolregis, universitetas — visamokslis, ir dar daugelis kitų.

Gal ir galima pasijuokti iš tų „išradimų“, tačiau taip pat reikia šalinti „publikacijas“, komfortabilumą, „balotiravimą“, „aukcijonus“ ar Kauno „skveruose“ matomas „konditorejas“, kuriose pardavinėjama „kulinarija“. Aš iki šiol maniau, kad kulinarija yra maisto gaminių mokslas, kurį galima įsigyti studijuojant, bet kurio negalima nusipirkti.

Pasijuoktume, jei nebūtų graudu...

Aurelija M. Balasaitienė
Richmond Heights, OH

MES DAR GYVI

Dėl Marijos Remienės straipsnio „Žydrųjų vyšnių šventė JAV sostinėje“, spausdinto „Draugo“ Nr. 115 birželio 13 d. Marijos Remienės, kurią aš labai gerbiu už jos plačią visuomeninę veiklą, straipsnyje yra klaida, kuri mūsų lietuviams, gyvenantiems provincijose, yra nemaloni ir skaudi. Pats pirmasis sakinytis teigia: „Nors ši tradicinė šventė Vašingtone prasidėjo balandžio 5 d. ir tęsiasi iki balandžio 11 d., bet mūsų lietuviškoje spaudoje ji praėjo nepastebėta“. Šios šventės aprašymas spausdintas „Dirvos“ savaitraštyje gegužės 15 d. Ap-

rašymas paruoštas vienoje šventės dalyje dalyvavusio korespondento. Nenoriu nieko kaltinti dėl šio neapsižiūrėjimo, tik noriu priminti, kad mes provincijoje, įskaitant ir Vašingtoną, ir Clevelandą, ir Baltimorę, dar gyvuojame su savo problemomis ir jau mažėjančiu pasiryžimu išsilaikyti, palikti kokią žymę, kad mes čia gyvenome.

Jonas Kardokas
Baltimore, MD

TAI NETIESA

„Draugo“ laikraštyje išspausdintame (birželio 5 d.) A. Žukaitio ir P. Grinio pasirašytame laiške „PLB valdybos narė užmiršo Ukrainos lietuvių draugijas yra labai daug netiesos, kurią noriu paneigti. Prašyčiau, kad ši mano paneigimą paskelbtumėte.“

1. Netiesa, kad vienas laiško autorių, P. Grinis, yra Bielijos Cerkov lietuvių draugijos pirmininkas. Jis gyvena Kaune ir neturi jokios teisės pasirašinėti taip, kaip jis tą padarė. Bielijos Cerkov miesto lietuvių draugijos pirmininkas jau gal dvejį metus yra Vytautas Labalaukis.

2. Netiesa, kad Bendrijai „Lituanica“, yra iškelta baudžiamoji byla. Niekas nėra pateikęs „Lituanica“ jokių kaltinimų. Tą patvirtinantį dokumentą esu pateikęs, kai išspausdintame „Dienovidyje“ panašiam laiške irgi buvo parašyta ši netiesa. Baudžiamosioje byloje, kurią matyt, turi omenyje laiško autoriai, vyko tyrimas maždaug dėl maždaug 300 litų (75 dolerių), kurie 1991 metais išmokėti neva ne tiems Latvijos lietuvių mokytojams. Bendrijos „Lituanica“ nariai buvo apklausti kaip liudytojai, o liudyti dėl to, kas kelia neaiškumų, yra kiekvieno piliečio pareiga, bet ne nusikalimas.

3. Netiesa, kad esu skiriamas kazkokioms pareigoms Lietuvos ambasadoje Latvijoje. Nedirbu Užsienio reikalų ministerijos sistemoje ir apie savo „būsimąjį darbą“ Lietuvos ambasadoje Latvijoje sužinojau tik iš šio laiško. Galiau patvirtinti, jog darbo Rygoje man niekas nesilė ir dirbti tenai aš nesiruošiu.

4. Netiesa, kad pokalbyje, išspausdintame „Apžvalgoje“ ir vykusiame tik tarp manęs ir Danutės Čornij minėta kokia PLB nuostata. PLB valdybos pirmininkas V. Kamantas ir PLB atstovas Lietuvoje G. Žemkalnis nėra net minimi, juo labiau neminima jokia jų oficiali pozicija niekieno atžvilgiu. Tuo lengvai gali įsitikinti bet kas, šį pokalbį perskaitęs.

5. Reikia turėti labai lakią fantaziją, kad pasvarstymuose apie kai kurias bendruomenių problemas išvelgtum kažkieno

koordinuotą spaudimą ar siekimą nuversti kokios nors bendruomenės pirmininką. Tie pasvarstymai tik rodo, jog Lietuvos piliečiai, skirdami nemenką paramą Rytų kraštų lietuvių bendruomenėms, norėtų, jog jose vyrautų santarvės dvasia, būtų laikomasi įstatų ir kad ta parama neatstirtų dalies kurio nors krašto lietuvių nuo Lietuvos. Nema-nyčiau, kad Lietuvos mokesčių mokėtojai turi teisę tikrai skirti bendruomenės lėšas, bet neturi teisės žionoti kas jose vyksta. O įtarti, kad aš nusprendžiu — kaip ir kurias bendruomenes turi kuruoti PLB valdybos narė D.Čornij yra mažų mažiausiai naivu.

Gaila, bet A. Žukaitio ir P. Grinio laiške pateikti „faktai“ ir paties laiško tonas rodo, kad jo autoriai siekia ne tiesos, bet visai kitų tikslų.

Audrys Antanaitis

JĖZUITŲ GIMNAZIJOS KVIEČIA APLANKYTI

Kiekvieną vasarą Lietuvą aplanko keliasdešimt tūkstančių užsienio lietuvių, o šiemet sporto žaidynės (prasidedančios Kaune) bei dainų šventė Vilniuje sukvies lankytojus, sportininkus ir ansamblius.

Pasinaudodamos proga, jėzuitų gimnazijos Lietuvoje pasirinktomis dienomis susitarė su tuomet atostogaujanciais mokiniais abiejose mokyklose būti ir gimnazijas svečiams aprodyti, apie savo mokslą bei siekius papasakoti.

Kauno jėzuitų gimnazija (Rotušės aikštėje, įėjimas iš Daugirdo gatvės) ir dešinę nuo Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios „atvirų durų“ dienas skelbia birželio 27 d. nuo 11 val. ryto iki 17 val. Mišių, ir po dainų šventės liepos 7 d. toms valandomis. Bus proga pamatyti Perkūno namus — gimnazijos biblioteką.

Vilniaus jėzuitų gimnazijos (už Šv. Kazimiero bažnyčios, įėjimas iš Augustijonų gatvės) svečių dieną parinko liepos 5 d., sekmadienį, po 10:30 val. Mišių iki 16 val. Neabejotinai, kad svečiams gali būti arbatėlės ir sausainiai.

Abi mokyklos galima, aišku, ir kitomis dienomis lankyti. Patogiausia yra apie Mišių laiką (Kaune šiokiadieniais 17 val. Vilniuje 17:30 val.) arba paskambinti prie vartų skambučiu. Labai kviečiami jėzuitų gimnazijas ar universitetus kitose šalyse lanką mokiniams bei auklėtojams papasakoti apie savo patirtį tos pačios tradicijos mokyklose.

Lietuvoje Jėzuitai dirba dar kituose trijuose miestuose. Biržuose vadovauja Šv. Jono Krikštytojo parapijai. Klaipėdoje rūpinasi Šv. Juozapo Darbininko parapija (Smiltelės gatvė 27), prie kurios yra Jaunimo centras — miesto vai-

DRAUGAS, penktadienis, 1998 m. birželio 26 d.

5

kams bei jaunimui tarnyba. Šiauliuose aptarnauja Šv. Ignaco bažnyčia (Vilniaus gatvės 245, kieme už parodų rūmų), o šalia yra katalikiška pradinė mokykla.

Be to, Vilniuje Šv. Jono bažnyčios pamaldomis irgi rūpinasi jėzuitai (sekmadienį vasarą 11 val. Mišios). Čia proga apžiūrėti prieš 420 m. jėzuitų įsteigta Vilniaus (dabar valstybinį) universitetą, ypač biblioteką ir astronomijos observatoriją.

Besidomintiems istorija ir po Lietuvą keliaujančius gali dominti dar kitos vietos. Vilniuje Šv. Ignaco, Šv. Rapolo, Šv. Stepono ir išlikusi Šv. Juozapo bei Nikodemo dalelytė yra buvusios jėzuitų bažnyčios. Kraziuose yra išlikęs garsiosios kolegijos bendrabutis ir paženklinta caro nugriautos bažnyčios vieta. Pašaušėje ant buv. jėzuitų kolegijos bažnyčios stovi didžiulis sovietinis tvirtas (iš kolegijos plytų caras pastatė Šiaulių gimnaziją, o iš Šv. Ignaco bažnyčios praplatinti statybinės medžiagos sovietai pastatė Šiaulių vandens bokštą). Po Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje yra nebaigtomis freskomis papuošta laidojimo kriptė.

Kun. A. Saulaitis, SJ
Vilnius

AR JIE LIETUVIAI?

Prieš kurį laiką „Toronto Star“ dienraštis buvo paskyręs visą puslapį apie tariamus

lietuvių teroristus, bandančius Floridoje parduoti branduolinius ginklus. Spaudoje rašiau, kodėl mūsų ambasados snaudžia ir neparašo šiam laikraščiui, paaiškinant jų tapybę.

Ambasados spaudos informacija atsakė man per „Tęsiškes ziburius“, nesupratę mano laiško minties, lyg aš norėjęs, jog jie parašytų, kad tie nusikaltėliai nelietuviai. Iš tikrųjų po kiekvieną Darchev ir Porgrėbeshki nuotrauka buvo parašyta, kad lietuvis, o ne Lietuvos pilietis, tai jau didelis skirtumas. Atrodo, niekas nepasiteiravo Lietuvos pasų skyriuje, kaip tie vyrai yra gavę Lietuvos pilietybę. Jei jie turėjo Apsaugos ministerijos netikrus pažymėjimus, jie ir tuos pasus galėjo gauti neteisimai. Turime ambasadas, konsulatų, garbės konsulus, o kokios jų funkcijos, mums nelabai aišku. Ambasada galėjo laikraščiui paaiškinti, kad tie vyrai nėra lietuviai, bet gal tik Lietuvos piliečiai ir tuo jau būtų daug ką pasakę skaitytojams. Negi dabar Lietuvoje yra tokiomis pavardėmis lietuvių? Tai tikrai mums lietuviams garbės nedaro.

Stasys Prakapas
Toronto, Canada

• Aukščiausias žmogaus sąžinės išbandymas yra koks nors pasiaukojimas ateities kartų labui, nors jų padėkos žodžių jis neišgirs.

Gaylord Nelson

Minėsiu, mylimieji, Jus.
Juk išsiskyrėme tik laikinai.
Praleiks kaip viesulas dienų eilė,
Praleiks, ir susitikime tenai...

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. SOFIJA ir STASYS BIKULČIAI

Mūsų Tėveliai į Amžinybę iškeliavo 1988 metais. Sofija — vasario 5 d., o Stasys liepos 6 d.

Abu labai jauni, prisiekę meilę ir ištikimybę, gražioje santaikoje ir darnioje šeimoje, susilaukę aštuonių vaikų ir išaugino šešis sūnus.

Gimę ir auge Salake, Zarasų apskrityje. Stasys Bikulčius — savanoris kūrėjas. Kūrėsi nepriklausoma Lietuva, tačiau jai grąsino bolševikai ir lenkai. 1919m. liepos 23 d. Stasys Bikulčius, septyniolikmetis jaunuolis, išėjo savanoriu į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo mūšiuose ir pasižymėjo drąsa.

Vėliau buvo pašauktas atlikti butinosios tarnybos. Tapo medicinos felteriu. Stasiui Bikulčiui kariuomenėje buvo suteiktas puskarininkio laipsnis.

Sugrįžęs iš kariuomenės, 1924 m. pradėjo tarnauti pasienio policijoje prie Lietuvos — Lenkijos demarkacijos linijos.

1928 m. Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos buvo apdovanotas jubiliejinu medaliu.

Gilus Tėvynės meilės jausmas lydejo septyniolikmetį jaunuolį ir taurus patriotinis pareigos supratimas neapleido jo visą gyvenimą. Muzika ir daina pajavirindavo kasdienybę. Minint Tėvelių dešimties metų mirties sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos Salako bažnyčioje ir Tėvų Jėzuitų koplyčioje liepos 5 d., 10 val. ryto, sekmadienį.

Prašome artimuosius ir pažįstamus prisiminti a. a. Sofiją ir a. a. Stasį Bikulčius savo maldose.

Sūnūs su šeimomis

Folkloro ansamblio „Apynys“ koncertu gegužės 26 d. Vilniuje prasidėjo tradicinis festivalis „Skamba skamba kankliai“.

Nuotr. Eltos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Hedvyną Dainienę, Pedagoginio lituanistikos instituto absolventę, sveikina dukra Jūratė Jankauskaitė, š.m. birželio 13 d. pravedusi Jaunimo centre vykusią Pedagoginio lituanistikos instituto 40 metų sukaktuvių ir absolventams diplomų įteikimo vakaro programą.

Nuotr. Zigmo Degučio

LIETUVA SMITHSONIAN FESTIVALyje

Washingtonas, birželio 25 d. Trečiadienį, per Jonines, Washingtono pačiame centre, prestižinėje vietoje atidarytas kelių tautų liaudies meno bei amatų festivalis. Rengėjų kvietimu šiais metais festivalyje dalyvauja Lietuva, Latvija ir Estija, Filipinai, o iš JAV — Wisconsin valstijos ir Rio Grande/Rio Bravo regiono dalyviai. Oficialus festivalio rengėjas yra visoje JAV žinoma kultūrinė Smithsonian Institution, su ja bendradarbiavo valdžios įstaigos, pakviestų kraštų ambasados bei amerikiečių visuomenės, čia veikiančių etninių grupuočių „grietinėle“. Panašūs festivaliai čia vyksta bent nuo 1974 metų.

Festivalis vyksta miesto centre esančioje didžiulėje pievoje (The Mall), kurią supa paminklai, Baltieji rūmai, Kongreso rūmai, didieji muziejai, valdžios pastatai. Ši vietovė Washingtono sutraukia tūkstančius turistų. Imant dėmesį, kad dabar atostogų metas ir liepos 4-ji, kad festivalis veiks birželio 24-28 d. ir liepos 1-5 d., kad Washingtoną yra užplūdę lankytojai — šis renginys tapo neįtikėtina galimybe Amerikai parodyti kas ir kur yra Lietuva, kas Lietuvai amžių eigoje nutiko, ko ji siekia.

Iš Lietuvos yra atvykę apie 50 liaudies menininkų. Jų tarpe — dainuojantis ir šokantis jaunimas bei, atsiprašau, senimas (— žavul!), kalvis, audėja, verbų dirbėja, kopyltstulpių skulptorius, šiaudinukų menininkė, gintaro dirbinių menininkas. Visi festivaliui gražiai pasiruošę, atvykę su savo prietaisais, įrankiais, su puikiai Paknio leidyklos išleistu, iliustruotu leidinuku apie Lietuvą. Beveik visi mandagiai užsimena, kad Washingtono labai karšta (— čia tikrai užuojauta moterims tautiniuose rūbuose, su nuometais), kad čia geriamas vanduo labai šaltas ir jo skonis kitoks... Visi mieli, malonus!

Jau už festivalio oficialios programos ribų, vietiniai lietuviai turės galimybę šeštadienį, birželio 27 d. vakare Latvių salėje (I-270 ir Rt. 28) vakaronės metu pabendrauti su atvykusiais svečiais. Daugiau apie festivalį, apie vykstančias programas — kitą kartą.

Antanas Dundzila

Hedvyna Dainienė, baigė Pedagoginio lituanistikos instituto nustatytą trejų metų programą, išlaikė nustatytus egzaminus, atliko mokyklinę praktiką ir įteikė diplominį darbą. Jos diplominio darbo tema — „Bernardas Brazdžionis - poetas“. PLI baigimo diplomą, su teise mokytojauti aukštesniose lituanistinėse mokyklose, jai buvo įteiktas š.m. birželio 13 d. Jaunimo centre vykusiam PLI 40 metų sukaktuvinėje šventėje. Absolventė yra Čikagos lituanistinės mokyklos dailiojo skaitymo mokytoja.

Nuo birželio 30 iki liepos 3 d. Vilniaus universiteto centriniuose rūmuose, Universiteto 9, Teatro salėje vyks trečioji tarptautinė Baltijos valstybių psichologijos konferencija („Multidimensionality of Contemporary Psychology: Social, Political, Cultural Influences“). Pagrindinė kalbėtoja bus dr. Birutė Galdikas, kuri duos pranešimą liepos 1 d. ryte. Konferenciją rengia Vilniaus universitetas, Lietuvos Psichologijos sąjunga ir Psichologijos mokslų Baltijos valstybėse plėtros sąjunga. Daugiau informacijos teikiama Vilniuje: tel. 3702-762571, 3702-761890m fax 3702-622653m e-paštu — baltpsy@spl.vno.osf.lt

BALFo narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, birželio 28 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke, tuoj po 10:30 val. lietuviškų Mišių tos parapijos bažnyčioje. Kviečiami ir raginami dalyvauti visi BALFo nariai. O kas priklauso BALFui? Kiekvienas lietuvis, kuris bent kiek sielojasi savo tautiečių vargą ir nori padėti tą vargą sumažinti.

KAS VYKSTA LML GYVENIME?

Darbo nemažėja, bet daugėja. Užsibaigę fiskaliniai metai. Nuo š.m. sausio 1 d. siuntinių vertė: 2,823,204.66 dol., o iš viso nuo mūsų įsisteigimo — 75,070,440.11 dol.

Jeigu nebūtų Christian Relief Services, kuri apmoka už siuntas, nebūtų galimybės tiek atlikti. O iš Department of Defense (DOD) dar gauname tris.

Kaip susidaro šios sumos? Vien tik vienas, perviršinės mitybos (hyperalimentation) talpintuvai — vertė 575,000 dol. Jei ne mūsų geras draugas, broliukas Regis iš Wisconsin, nebūtume gavę. O kiek naudos sunkiai sergantiems geru maitinimu stiprinti sveikatos būklę! Talpintuvo Nr. 313, vertė 98,947.91 dol. iš Baltic Health Care centro. Mūsų bičiulis dr. Livingston iš Oklahoma valstijos išrūpino pilną talpintuvą vaistų už 37,473 dol. St. Andrew's iš Philadelphia, Pennsylvania, vienas talpintuvai 49,085 dol. o antras 28,600 dol. iš Americares — per 500,000 dol. Tai visi pilni gėrybių talpintuvai. Turbūt turime angelą sargą, kuris padeda Lietuvai per mūsų Private Voluntary Organization (PVO).

Ne taip lengva, o kiek reikia dokumentacijos talpintuvams išplaukiant iš JAV uostų, ir įplaukiant į Rygos arba Klaipėdos uostus. Dokumentaciją atlieka siuntėjai, o išsiuntimui — paruošia V. Lendraitienė kartu su J. Patterson iš CRS E paštu arba fakso priemonėmis.

O kur mokslinės programos? Kol kas mokslo ir švietimo srityje dirbame beveik be pinigų. Jokia kita amerikiečių organizacija taip nedirbtų.

Šią vasarą trys iš LML busime Lietuvoje. V. Lendraitienė lankys keletą ligonių. Tą atlikti jau taip dažnai nebereikia. Yra susidaręs pasitikėjimas vieni kitais ir taip pat nėra laiko aplankyti tiek, kiek aplankydavom praeityje. V. Lendraitienė kalbės su reagentų gaminimo dirbtuvės asmenimis apie tolimesnį bendradarbiavimą. Iš jų mes nuperkam už 2,000 dol. į mėnesį reikalingų reagentų ligoninių laboratorijoms tyrimams. CRS parūpina tas sumas už reagentus. Ji taip pat pasikalbės apie tolimesnį tuberkuliozės tyrimą.

Rašančioji dvi savaites dirbs ŽIV/AIDS švietimo testinume, pasikalbės apie perinatalinę programą ir įvedimą pagrindinio mokymo bei apsaugojimo nuo tuberkuliozės. Būdamą Žemaitijoje, aplankysiu ligonines.

Vacys Šaulys, kuris dirba Illinois valstijos gamtos apsaugos departamente, mūsų organizacijoje daugiausia rūpinasi, kaip gauti geriausius ir naujausius kompiuterius. Ši kartą jam neblogai pasisekė, ir taip pat gavo iš savo įstaigos oro švarinimo monitorius.

Birželio 20 dienai mūsų pirmininkas Jurgis Lendraitis buvo pakviestas į Washington, D.C. kur dalyvavo JAV viceprezidento Al Gore vakarieneje.

Pereitą savaitę išsiuntėm pakvietimus į mūsų ruošiamą šaunų vakarą Preston Bradley Hall, Chicago Cultural Center. Komitetas dirba sklandžiai ir ruošiasi, kad mūsų svečiai būtų gražiausiai priimti.

Noriu dar priminti, kad mes esame labdaringa organizacija. Veikiame jau aštuonerius metus. Dar joje tebedirba steigėjų, kurie nepavargo. Nei vienas iš mūsų nesame apmokami darbininkai, išskyrus Daną Mikužienę, kuri apmokama už 20 valandų, bet įdeda daug viršvalandžių, už kuriuos nemokame.

Nors bilietai į pokylį yra brangūs, bet juk tai puošniausias metų renginys, o laikas patogus. Prisidėkite prie mūsų pasisekimo padėti sergantiems tėvynainiams Lietuvoje. Lauksime visų rugsėjo 12 dieną.

Pranė Šlutienė

TĖVŲ DIENA „SEKLYČIOJE“

Šią trečiadienio popietę atidarė Elena Sirutienė, prisimindama psalmės žodžius: „Vaikams Dievas liepė godot savo tėvą, Kas tėvą godoja, tas gyvens ilgą amžių, Sūnau, savo tėvo garbės nepažemink!“

Kol gyvas jis — niekad tu jo nenuliūdink!“

Ši popietė skirta tėvų pagerbimui, nors jų visada stokoja. Matomai, dauguma iškeliavo į Anapilį, paruošti ateinantiems kelią.

Susirinkusius palinksminti pakvietė muziką Faustą Strolią. Akordeono garsams palydinti, padainavome tėvų garbei dvi dainas: „Ant tėvelio dvaro“ ir „Augau pas tėvelį“. Įgavę linksmumo, galėjome pagalvoti ir apie dienas, kada augome pas tėvus nuolatinėje jų priežiūroje, nejausdami rūpestių. Iškelti tėvų meilės vaikams, Elena Sirutienė pakvietė Ireną Šerelienę, sakydama, kad ji yra poetė, gražių minčių dėstytoja, daug metų dirbo su lituanistinėmis mokyklomis; priklauso ateitininkams ir religiniam būreliui, dalyvavo daugelyje stovyklų vadovės pareigose ir nuolat turėjo ryšius su tėvais.

Irena Šerelienė dėkojo už gražų jos darbų įvertinimą, dirbant su jaunimu ir jų tėvais. Apie tėvą yra daug parašyta gražių eilių, bet daugiausia apie tėvą rašė Julija Švabaitė Gylienė. Žodis tėvas turi daug reikšmių įvairiose tautose, bet pagrindinė mintis — jis šeimos galva — valdytojas. Nereikia laikyti koku „diktatoriumi“, jis yra protingas, nuoseklus vadovas. Senesniais laikais įvairiose tautose jis buvo visų šeimos narių

Dr. Elenai Repšienei (viduryje su gelėm) išvykstant gyventi į Lietuvą, „Seklyčioje“ suruoštos išleistuvės. Iš kairės: Laima Vaičiūnienė, Lidija Vaitonienė, Janina Gaigalienė, Elena Sirutienė, Emilija Valantinienė, Stasė Kazlienė, Onutė Lukienė, Irena Garunkšienė ir Salomėja Januškienė.

Nuotr. A. Malinausko

Pedagoginio lituanistikos instituto 40 metų sukaktuvių ir absolventams diplomų įteikimo vakare, š.m. birželio 13 d. Jaunimo centre. Iš k.: I eil. — PLI direktorė Stasė Petersonienė, buv. rektorius emeritas kun. Vytautas Bagdanavičius, rektorius prof. dr. Vytautas Rackauskas, LB Tarybos pirm. Regina Kučienė, lektoriai Juozas Masilionis ir Ramutė Plioplytė. II eil. — absolventai: Andrius Paulius, Karina Turnerytė, Kipras Daknys, Mindaugas Markauskas, Bronislovas Kvietkus ir Tomas Šatas, lektorė Milda Satienė, garbės diplomais pagerbti — buv. lektorė Irena Regienė ir Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirm. Algis Regis.

gerbiamas. Iš tokios šeimos, kur abudu tėvai gražiai vienas kito klausė, išaugo tėvynės mylėtojai, partizanai, kunigai, vienuolės, tautos didvyriai. Daug tėvų, palikę šeimas motinoms, išėjo ginti tėvynės nuo priešų.

Irena Šerelienė savo pranešimą baigė psalmės žodžiais: „Sūnau, dukra, mylėk savo tėvą, nors kartais jam protas silpnėti pradėtų, jūs jo nepalikite, nepaniekinkite, kol gyvas, Dievas jums atlygins, suteikdamas gyvenimui malonę“.

Tolimesniam programos atlikimui pakvietė Oną Lukienę, kuri vaidybiškai paskaitė Vlado Vijeikio feljetoną, pavadintą „Loterija“. Tai klausytojams sukėlė daug juoko. Trumpos pertraukos metu popietės lankytojai buvo pavaišinti sveikata nešančiu gėrimu ir prieita prie paskutinio programos punkto, melodingų dainų, kurias atliko Kauno muzikinio teatro solistas Artūras Blažukas. Pritariant elektroniniam pianinui, sodriu balsu padainavo vienuolika

šokiams tinkamų dainų, į kurias įsijungė ir popietės lankytojai.

Dainų mėgėjai dar būtų mielai klausę ilgiau, bet šeimininės nerimavo, nes jų pagaminti valgiai laukė valgytojų.

Vieną kartą į mėnesį yra daromas dovanų laimėjimas. Laimėjimai prilygsta žmonių gyvenimui: vieniems sekasi, o kiti, nors ir kaip stengtųsi, sunkiai eina pirmyn. Stebint asmenis, susėdus prie stalų, ir turinčius didesnę skaičių biilių, bet nesulaukiančius laimės, labai tiko Vlado Vijeikio feljetonas — „Loterija“.

Nepaisant ar laimėjo, ar ne, visi džiaugiasi, prisidėję prie „Seklyčios“ tolimesnio gyvavimo. Vyresniems ir naujai atvykusiems „seklyčia“ tapo antraisiais namais ir patarimų vieta.

Programų vedėja E. Sirutienė, talkinant padėjėjoms, atlikusiems programą įteikė gėlių, o lankytojams tarė padėkos žodį, nes be jų dalyvavimo viskas būtų be prasmės.

Ant. Paužulis

LIETUVOJE VARGAS TARPSTA — BALFO LABDAROS VEIKLA KLESTI

BALFas, minėdamas veiklos 54-sius metus, savo labdaros darbo užmojus plečia. Prisimena BALFo pirmininkės Marios Rudienės pasakyti BALFo seime žodžiai, kai mes svaigome atkurta Lietuvos nepriklausomybė: „BALFas turi paruošti planus kitam penkiasdešimtmečiui, nes komunistų — rusų naikintoje tėvynėje dar ilgai viešės vargas“. Todėl be remiamų našlaikių, senelių, ligonių, partizanų, tremtinių, politinių kalinių, atidarytų labdaros durys Rytų Lietuvos mokykloms, kaimo vaikams, labdaros valgykloms ir t.t. O tų naujų planų BALFas turi daug, nes reikia įamžinti šią vienybę skleidžiančią labdaros organizaciją, pagerbiant jos kūrėjus ir rėmėjus. Nebijokime karščio, nes mūsų labdaros širdys karštyje klesti ir ateikime į BALFo susirinkimą šį sekmadienį, birželio 28 d., tuoj po sumos į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salę. Marquette Park. Kilnios mintys šaldys mūsų lūpas gražiais žodžiais.

Vytautas Kasniūnas

Visuomenės susitikimas su Lietuvos Respublikos Kultūros ministru Saulium Šalteniu ruošiamas šį sekmadienį, birželio 28 d., 5 val. p.p., Jaunimo centro kavinėje. Ruošia JAV LB Kultūros taryba. Visi kviečiami.

• **Union Pier, MI, skersai kelio nuo ežero išnuomojama vasarvietė. Tel. 773-776-4755 arba 616-469-4347.**

SKELBIMAI

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730.**

(sk.)

• **Dėmesio lietuviai! Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės balandžio mėn. Pasibaigusios vizas galiu pratęsti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiūsti man duomenis paštu. Ed. Šumanas, 5701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.**

(sk.)

• **Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.**

(sk.)

• **Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.**

(sk.)

• **Parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320.**

(sk.)

• **Neringos restorane, 2632 W. 71 St., šeštadieniais, nuo 9 val. vakaro gros Algimanto Barniškio grupė. Visus kviečiame pasilinksinti ir pasivaišinti lietuviškais valgiais ir gėrimais. Tel. 773-476-8026.**

(sk.)

• **Tauragės Lietuvių klubo valdyba praneša, kad š.m. birželio 28 d., sekmadienį, 1 val. p.p. šaukiamas pusmetinis narių susirinkimas Šaulių namuose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.**

(sk.)

• **Jeigu pageidaujate pirkti ar parduoti namą, prašome kreiptis į patyrusį agentą Algį Liepinaitį šiuo tel. 708-447-3351, Alex J. Mockus Realty, Ltd.**

(sk.)

• **Pranešame, kad anksčiau skelbtų šv. Mišių už a.a. Zita Juškievą ir a.a. Juozą Jušką data yra birželio 28 d. 11 val. ryto, sekmadienį, ne birželio 27 d. Šeima už klaidą atsiprašo.**

(sk.)

ARAS ROOFING